-

Převod z daňové evidence na účetnictví

Tereza Kulhavá

Zvolte typ práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	**Tereza Kulhavá**
Osobní číslo:	**M21061**
Studijní program:	**B0411P050002 Účetnictví a daně**
Forma studia:	**Prezenční**
Téma práce:	**Převod z daňového evidence na účetnictví**

Zásady pro vypracování

Úvod
Definujte cíle a použité metody zpracování práce.
I. Teoretická část

- Proveďte literární rešerši a charakterizujte daňovou evidenci, účetnictví a převod z daňové evidence na účetnictví.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybraného podnikatele a popište jeho daňovou evidenci.
- Navrhněte převod z daňové evidence na účetnictví u vybraného podnikatele.
- Analyzujte dopady převodu z důvodu optimalizace daní a navrhněte závěrečné doporučení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

DUŠEK, Jiří a SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2023*. Dvacáté vydání. Praha: Grada Publishing, 2023. ISBN 978-80-271-3986-6.
HAKALOVÁ, Jana a PŠENKOVÁ, Yvetta. *Daňová evidence: teorie a praxe*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978--80-7598-239-1.
HRUŠKA, Vladimír. *Účetní případy pro praxi 2023*. 8. vydání. Praha: Grada Publishing, 2022. ISBN 978-80-271-3978-1.
KOLITZ, David L. *Financial accounting: a concepts-based introduction*. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2017. ISBN 9781138844971.
SKÁLOVÁ, Jana a SUKOVÁ, Anna. *Podvojné účetnictví 2023*. 29. vydání. Praha: Grada Publishing, 2023. ISBN 978-80-271--3980-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Bohumila Svitáková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **5. února 2024**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. května 2024**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 5. února 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: Tereza Kulhavá

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na přechod z daňové evidence na účetnictví. Dále je zaměřena na nejmenší daňové zatížení pro podnikatele. Teoretická část obsahuje charakteristiku daňové evidence a účetnictví. Uveden je zde i postup při převodu z daňové evidence na vedení účetnictví. V praktické části je navržen samotný přechod na vedení účetnictví a daňové zatížení pro podnikatele.

Klíčová slova: daňová evidence, účetnictví, podnikatel, legislativní úprava, přechod z daňové evidence na účetnictví, daňové zatížení

ABSTRACT

The bachelor thesis focuses on the transition from tax records to bookkeeping. It also focuses on the least tax burden for entrepreneur. The theoretical part contains the characteristics of tax records and accounting. The procedure for the transition from tax records to bookkeeping is also presented. The practical part proposes the actual transition to bookkeeping and the tax burden for entrepreneur.

Keywords: tax records, accounting, entrepreneur, legislative regulation, transition from tax records to accounting, tax burden

Ráda bych poděkovala své vedoucí Ing. Bohumile Svitákové, Ph.D. za vedení práce, konzultace a za její vstřícné rady. Dále děkuji podnikateli za poskytnutí údajů k vypracování této práce a v neposlední řadě děkuji rodině a přátelům za podporu při studiu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD **9**
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE **10**
I TEORETICKÁ ČÁST **11**
1 ZÁKLADNÍ POJMY **12**
1.1 PODNIKATEL 12
1.2 ŽIVNOST 12
1.3 SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBA 12
1.4 ÚČETNÍ JEDNOTKA 13
1.5 SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM 13
1.6 DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY 14
1.7 PAUŠÁLNÍ VÝDAJE A PAUŠÁLNÍ REŽIM 14
2 DAŇOVÁ EVIDENCE **16**
2.1 PRÁVNÍ ÚPRAVA DAŇOVÉ EVIDENCE 16
2.2 PŘEDMĚT DAŇOVÉ EVIDENCE 16
2.3 ÚPRAVY NA KONCI ZDAŇOVACÍHO OBDOBÍ 17
3 ÚČETNICTVÍ **21**
3.1 PRÁVNÍ ÚPRAVA ÚČETNICTVÍ 21
3.1.4 Další upravující legislativa 22
3.2 ÚČETNÍ ZÁSADY 22
3.4 PŘEDMĚT ÚČETNICTVÍ 23
3.5 ÚPRAVY NA KONCI ÚČETNÍHO OBDOBÍ 23
3.5.3 Daňové přiznání z příjmů právnických osob 25
3.5.4 Ostatní plnění 26
4.1 DŮVODY PŘEVODU 27
4.2 POSTUP PŘI PŘEVODU 27
4.2.1 Inventarizace 27
4.2.2 Otevření účetních knih 27
4.2.3 Účtový rozvrh 28
4.2.4 Vnitropodnikové směrnice 28
4.2.5 Zahajovací rozvaha 28
4.3 ÚPRAVY ZÁKLADU DANĚ 28
5 SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI **30**
II PRAKTICKÁ ČÁST **31**
6 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉHO PODNIKATELE **32**
7 ANALÝZA DAŇOVÉ EVIDENCE **33**

8 PŘEVOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ 36
8.1 INVENTARIZACE MAJETKU 36
8.1.1 Dlouhodobý majetek 36
8.1.2 Zásoby 38
8.1.3 Bankovní účet 39
8.1.4 Pokladna 39
8.1.5 Pohledávky 40
8.1.6 Závazky 41
8.1.7 Daň z přidané hodnoty 41
8.3 PŘEVODOVÝ MŮSTEK 43
8.4.1 Zahajovací rozvaha 46
8.4.2 Vnitropodnikové směrnice 47
9 ANALÝZA DOPADU PŘEVODU A NÁVRH DOPORUČENÍ 48
9.1 ANALÝZA DOPADU Z DŮVODU OPTIMALIZACE DANĚ 48
9.1.1 Úprava základu daně jako fyzická osoba 48
9.1.2 Úpravy základu daně jako právnická osoba 52
ZÁVĚR 57
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY 60
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK 63
SEZNAM OBRÁZKŮ 64
SEZNAM TABULEK 65
SEZNAM PŘÍLOH 66

ÚVOD

Počet podnikajících osob se neustále zvyšuje. Jedná se jak o fyzické osoby tak i o právnické osoby. Fyzické osoby mají na výběr vedení daňové evidence nebo účetnictví. Účetnictví musí některé osoby vést podle zákona nebo se podnikatel dobrovolně rozhodne. Právnické osoby musí vést ze zákona účetnictví. Daňová evidence je lehčí cesta pro podnikající osobu, protože není tak náročná na vedení oproti účetnictví. Na rozdíl od účetnictví, kde je potřebné využít služeb účetních tak daňovou evidenci si zvládne podnikatel vést sám. Zda podnikatel bude vést daňovou evidenci nebo účetnictví závisí na jeho druhu podnikání a také na jeho osobních potřebách.

Převod z daňové evidence na účetnictví je běžný v rámci podnikání. S převodem souvisí spousta kroků, které jsou povinné a postup bez těchto kroků, nelze provést. Jednotlivé kroky budu popisovat v bakalářské práci. V této bakalářské práci se budu zaměřovat na přechod z daňové evidence na účetnictví a dále nejmenším daňovým zatížením pro vybraného podnikatele. Bakalářská práce vychází ze skutečných údajů k datu 31.12. 2022 a bude rozdělena na dvě části.

V teoretické části se budu zabývat základními pojmy související jak s daňovou evidenci tak i s účetnictvím. Dále zde bude charakterizována samostatná daňová evidence – jaká právní úprava se jí týká, co je její předmět a jaké úpravy se konají na konci zdaňovacího období. Následně bude charakterizováno účetnictví – právní úprava, účetní zásady, co je předmětem účetnictví a jaké úpravy se provádí na konci zdaňovacího období. Nejdůležitější kapitola teoretické části bude samotný převod z daňové evidence na účetnictví. Na konci bude krátké shrnutí teoretické části.

V praktické části nejdříve budu charakterizovat podnikající osobu. V druhé kapitole budu analyzovat samotnou daňovou evidenci v letech 2020-2022. Po této části budu realizovat převod. Nejdříve se v této části bude analyzovat inventarizace daňové evidence a následně se uzavře. Bude nutné vytvořit převodový můstek a účet individuálního podnikatele. Následně se otevřou účetní knihy a vytvoří se zahajovací rozvaha a interní směrnice. V poslední části se provede analýza samotného převodu a doporučení pro podnikatele. Doporučení se bude týkat nejmenšího daňové zatížení pro podnikatele.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této bakalářské práce je zjištění nejvhodnějšího daňového zatížení vybraného podnikatele v rámci převodu z daňové evidence na účetnictví. Vedlejší cíl bude postup při převodu z daňové evidence na účetnictví. Tato práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou.

Teoretická část se bude zabývat daňovou evidencí, účetnictvím a postupu při převodu z daňové evidence na účetnictví. Praktická část bude zaměřena na vybraného podnikatele a samotný postup při převodu.

Teoretická část byla zpracována na základě literární rešerše. Praktická část byla zpracována metodou, která využila analýzy jednotlivých výkazů z daňové evidence a metody srovnání.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY

1.1 Podnikatel

Vymezení pojmu podnikatele je definován v Zákoně č. 89/2012 Sb. občanském zákoníku. Definice tedy zní takto: *„kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele“* (Občanský zákoník, 2023). Pojem podnikání v tomto zákoníku není definován. Ale z definice podnikatele, můžeme pojem podnikání brát jako činnost, kterou vykonává podnikatel (Ondřej, 2019).

1.2 Živnost

Definici živnosti nalezneme v Zákoně č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání. Její přesné znění je: „*Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem“*.

Živnost se dělí na:

a) ohlašovací,

b) koncesovaná.

Ohlašovací živnost se dále dělí na:

a) volná,

b) vázaná,

c) řemeslná (Živnostenské podnikání, 2023).

1.3 Spolupracující osoba

Základ daně, lze snížit pomocí rozdělením příjmů a výdajů mezi spolupracující osoby. Mezi spolupracující osobu lze například uvést dcera podnikatele. Celé znění je následující: *„Příjmy a výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení při samostatné činnosti s výjimkou podílu společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti mohou být rozděleny mezi poplatníka a s ním spolupracující osoby, kterými se rozumí:*

a) spolupracující manžel,

b) spolupracující osoba žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácností,

c) *člen rodiny účastněný na provozu rodinného závodu"* (Daňové zákony, 2022).

Částka podílů musí být použitá stejně (příjmy 60:40, výdaje 60:40). Nelze příjmy a výdaje rozvrhnout na zemřelé osoby, osoby, na které jsou uplatňovány slevy nebo daňová zvýhodnění. Musí se dodržovat maximální hranice rozdělení:

50 % pro manžela/manželku,

30 % pro ostatní (Dušek, Sedláček, 2023).

1.4 Účetní jednotka

Jedná se o právnické osoby, které sídlí v České republice nebo zahraniční osoby, které podnikají nebo provádějí jinou činnost podle předpisů. Dále účetní jednotkou jsou fyzické osoby, které:

a) překročily obrat 25 milionů za rok,

b) vedou účetnictví dobrovolně,

c) jeden z jejich společníků je účetní jednotkou (Dušek, Sedláček, 2023).

Účetní jednotka se dělí na:

a) mikro účetní jednotku,

b) malou účetní jednotku,

c) střední účetní jednotku,

d) velkou účetní jednotku.

Jejich dělení je rozděleno podle hodnoty aktiv, výše obratu a počtu zaměstnanců. Za splněných podmínek, mikro a malá účetní jednotka, nemají povinnost mít ověřenou účetní závěrku auditorem (Hruška, 2023).

1.5 Společnost s ručením omezeným

Tuto společnost upravuje zejména zákon o obchodních korporací a občanský zákoník. Tento subjekt je zároveň právnickou osobu a obchodní korporací. Může být založena minimálně jednou osobou a není zde žádný maximální počet osob ve společnosti. Za své závazky ručí pouze do výše nesplaceného vkladu. Nevýhodou je, že toto ručení se netýká pouze základního kapitálu ale vlastního majetku společníků. Společnost s ručením omezeným se

zakládá prostřednictvím společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny. Účetní jednotkou se stává v okamžiku, kdy vznikne společnost s ručením omezeným a má povinnost vést účetnictví. Při zahájení vedení účetnictví, má povinnost sestavit zahajovací rozvahu a účetnictví musí vést až do zaniknutí společnosti (Vychopeň, 2022). Při převodu fyzické osoby vedoucí daňovou evidenci musí postupovat dle samostatné kapitoly číslo 4 – Převod z daňové evidence na účetnictví.

1.6 Daň z přidané hodnoty

Plátcem této daně byli ti, kteří překročili svůj obrat 1 000 000 Kč za 12 po sobě jdoucích měsíců. Tato výše obratu platila pro rok 2022 (Daňové zákony, 2022). Pro rok 2024 se obrat navýšil na částku 2 000 000 Kč (Daňové zákony, 2024). Také to může být osoba, která se stane dobrovolným plátcem. Důvodem může být i to, že mají nárok na odpočet daně při nákupu, a to je pro ně velice přínosné. Naopak zátěží pro ně je při poskytnutí služby či prodeje zboží musí daň odvést (Vančurová, Zídková, 2022).

Daňové přiznání se podává:

a) měsíčně,

b) čtvrtletně.

Zda se bude podávat čtvrtletně závisí podle jeho výše obratu, která nesmí přesáhnout 10 000 000 Kč za minulý rok a zároveň musí být spolehlivý plátce (Daňové zákony, 2024). Podává se pomocí aplikace finanční správy, z toho vyplívá že se vyplňuje a podává online. Aby bylo přiznání platné, musí být podáno v předepsaném formátu a mít správnou strukturu, které určuje správce daně (Vančurová, Zídková, 2022).

1.7 Paušální výdaje a paušální režim

Jestliže podnikatel nechce vést daňovou evidenci, může využít paušální výdaje a paušální režim. Jedná se o dobrovolné rozhodnutí. Nejdříve se objasní pojem paušální výdaje, následně paušální režim.

Paušální částku upravuje zákon o daních z příjmů. Vychází ze zaznamenaných příjmů a z těch se určí procento paušální částky. Podnikatel tedy musí vést evidenci příjmů, v případě že by se rozhodl časem vést daňovou evidenci, musel by tedy vést i evidenci pohledávek a závazků. Paušální výdaje může použít dokonce i poplatník daně z přidané hodnoty. Zákon o -dani z příjmů stanovuje tyto procentní částky a maximální limit:

a) 80 % pro zemědělce a řemesla s limitem 1 600 000 Kč,

b) 60 % pro živnostníky s limitem 1 200 000 Kč,

c) 40 % pro jiné samostatné činnosti s limitem 800 000 Kč,

d) 30 % pro pronajímatele s limitem 600 000 Kč.

Paušální režim řeší daňové a odvodové závazky, které musí podnikatel za striktních podmínek odvádět každý měsíc. Výhodou pro podnikatele je to, že nemusí podávat daňové přiznání ani nepodává hlášení na zdravotní pojišťovnu a sociální správu. Jediný, s kým musí jednat je finanční úřad a ten následně předává informace ostatním zmíněným institucím. Tento režim může vést pouze neplátce daně z přidané hodnoty. Také nemůže mít příjmy ze závislé činnosti a nesmí si uplatnit slevy ani daňová zvýhodnění (Dušek, Sedláček, 2023).

Zálohy jsou takovéto:

a) měsíční záloha na daň z příjmů fyzických osob je určena na 100 Kč,

b) měsíční záloha na zdravotní pojištění se rovná polovině průměrné mzdy,

c) měsíční záloha na sociální pojištění se rovná navýšenému minimálnímu vyměřovacímu základu o 15 % (Vančurová, Zídková, 2022).

2 DAŇOVÁ EVIDENCE

Podle Halabrinové (2016) daňová evidence slouží pro výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti. Základ daně se vypočítá jako rozdíl mezi příjmy a výdaji (Dvořáková et al., 2019). Daňovou evidenci vedou osoby, které se nestaly účetní jednotkou podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (Dušek, Sedláček, 2023). Daňovou evidenci nejčastěji vedou živnostníci nebo daňoví poradci (Vlčková, 2020).

2.1 Právní úprava daňové evidence

Zákon o daních z příjmů upravuje daňovou evidenci (Dušek, Sedláček, 2023). Tento zákon určuje pouze obsah daňové evidence (Hakalová, Pšenková, 2019). Formu a způsob vedení si podnikatel vybere sám (Vlčková, 2020).

2.1.1 Interní směrnice

Záleží pouze na podnikateli, zda si chce zavést interní směrnice. Žádný zákon nestanovuje, jak má taková směrnice vypadat. Měla by podnikateli pomoci při nejasnostech. Nejčastěji dochází k nejasnostem, kdy přijde daňová kontrola a podnikatel má problémy vysvětlit některé údaje týkající se základu daně. Ve směrnici by měly být zaznamenány informace například, jak se na základ daně přišlo nebo jak postupovat na konci účetního období. Směrnice by měla být krátká a srozumitelná (Hakalová, Pšenková, 2019).

2.2 Předmět daňové evidence

Poskytuje informace o:

- příjmech a výdajích;
- majetku a závazcích (Vychopeň et al., 2023).

Příjem znamená navýšení peněz na bankovním účtu nebo v pokladně. Výdaj znamená úbytek peněz na bankovním účtu nebo v pokladně (Vlčková, 2020). Evidence příjmů a výdajů se zaznamenává v peněžním deníku (Halabrinová, 2016). V peněžním deníku se také zaznamenávají průběžné položky, které se používají při převodu mezi pokladnou a běžným účtem. Nezaznamenávají se zde předpisy plateb, vydaných faktur (Hakalová et al., 2021). Oddělují se platby placené hotově a placené převodem nebo kartou. Údaje se zde zapisují chronologicky (Halabrinová, 2016). Zaznamenávají se zde příjmy/výdaje které souvisí s podnikatelskou činností. Dále se ještě člení na příjmy/výdaje daňové nebo nedaňové

(Dušek, Sedláček, 2023). Daňový příjem je například prodej zboží nebo prodej služeb. Daňový výdaj je například nákup materiálu nebo náklady na mzdy. Nedaňový příjem je například přijetí úvěru nebo peněžité vklady. Nedaňový výdaj je například splátka úvěru nebo platba daně z příjmů (Hakalová, Pšenková, 2019).

Evidence majetku se zaznamenává na kartách zásob a dlouhodobého majetku (Dušek, Sedláček, 2023). U dlouhodobého majetku se musí dbát na daňové odpisy. Používají se buď rovnoměrné nebo zrychlené odpisy (Vlčková et al., 2021). Dále se používá kniha pohledávek a závazků. Tyto knihy jsou jedny z těch základních, které vedou všichni podnikatelé. Dále mohou vést například knihu jízd, pokladní knihu nebo mzdovou evidenci (Dušek, Sedláček, 2023).

Pojem závazek znamená současnou povinnost, která vznikla z minulých událostí a musí být uhrazena (Kolitz, 2017). Pohledávka znamená právo na obdržení peněz například za poskytnutí služby nebo prodeje zboží. (Šteker, Otrusinová, 2021). Daňová evidence není nijak obtížná na vedení a nevyžaduje žádné vysoké požadavky na zařízení IT technologie. Podnikatel musí archivovat daňovou evidenci po dobu, kdy lze vyměřit daň (Dušek, Sedláček, 2023).

2.3 Úpravy na konci zdaňovacího období

Podnikatel na konci zdaňovacího období musí zjistit fyzický stav majetku, pohledávek a závazků, musí tedy provést inventarizaci majetku (Pilátová, 2022). Také musí spočítat daňové odpisy (Vlčková et al., 2021). Poté musí tyto údaje zaznamenat a pokud nastanou nesoulady, musí upravit základ daně. Aby mohl podnikatel zjistit stavy jednotlivých položek, musí vést potřebné evidence. Zákon nestanovuje, jakým způsobem se mají zjištěné stavy poznamenávat, proto záleží na podnikateli, jakým způsobem si bude vést inventurní záznam (Pilátová, 2022).

Správa daní se dá rozdělit na fáze:

1. stanovení daní
2. placení daní.

Při stanovení daně dochází k vyměření daně nebo k případnému doměření daně. Jedna z hlavních činností je podání daňového přiznání (Vančurová, Zídková, 2022).

2.3.1 Přiznání k dani z příjmů fyzických osob

Osoby povinné podat daňové přiznání pro rok 2022:

a) plátci solidární daně,

b) příjmy vyšší než 15 000 Kč za rok,

c) při daňové ztrátě,

d) jestliže obdržel příjmy ze závislé činnosti,

e) jestliže osoba obdržela neprávem bonus,

f) jestliže osobě bylo vyplacen příjem ze soukromého životního pojištění,

g) jestliže uplatňuje slevu na školkovné,

h) osoba, která poskytuje bezúplatné plnění do zahraničí (Dušek, Sedláček, 2022).

Pro rok 2024 se změnil bod a) příjem vyšší než 50 000 Kč a bod g) byl zrušen (Daňové zákony, 2024).

Používají se dvě sazby – sazba 15 % pro část základu daně která nepřevyšuje 48násobek průměrné mzdy a část která převyšuje tento násobek se zdaní 23 % sazbou (Daňové zákony, 2022). Pro rok 2024 se změnil pouze výše násobku – 36násobku (Daňové zákony, 2024).

Zde jak již bylo zmíněno v předcházející kapitole lze rozdělit příjmy a výdaje na spolupracující osoby (Hakalová, Pšenková, 2019).

Daň z příjmů fyzických osob se počítá ze základu daně (příjmy – výdaje) a tento základ se sníží o nezdanitelné části a odčitatelné položky (dary). Poté se zaokrouhlí upravený základ daně na 100 Kč dolů. Z upraveného základu daně se vypočte daň pomocí příslušné sazby. Od této částky lze odečíst slevy na dani (Vančurová, Zídková, 2022).

Slevy pro rok 2022:

a) poplatník,

b) školkovné,

c) manžel,

d) invalida,

e) student,

f) držitel průkazu ZTP/P

g) evidence tržeb (Daňové zákony, 2022).

Pro rok 2024 se zrušily body b) školkovné a e) student (Daňové zákony, 2024).

Od daně po slevách lze dále uplatnit daňové zvýhodnění na děti. Aby bylo možné slevy uplatnit, musí být toto dítě vyživované a žít ve společné domácnosti. Daňové zvýhodnění je seřazeno podle počtu dětí. Částky se rozlišují na tři děti. V případě 4 a více dětí uplatňuje částka jako na 3. dítě. (Halabrinová, 2016). Poté vyjde daňový bonus nebo nedoplatek (Vančurová, Zídková, 2022).

Podání řádného daňového přiznání se vyplňuje v příslušné šabloně na webové stránce nebo se podává prostřednictvím datové schránky. Daňové přiznání lze podat fyzicky nebo ho lze vyplnit a odeslat online (Vančurová, Zídková, 2022). Pokud se podává fyzicky musí být odevzdán příslušnému finančnímu úřadu podle místní příslušnosti, která souvisí s místem trvalého pobytu (Halabrinová, 2016).

Termín pro odevzdání řádného daňového přiznání jsou tři měsíce od ukončení zdaňovacího období. To platí tedy pro ty, kteří odevzdávají daňové přiznání fyzicky – termín odevzdání tedy je 1.4. Pokud je daňové přiznání vyplňováno online prodlužuje se doba odevzdání o jeden měsíc– termín odevzdání je 2.5. Jestliže podnikateli pomáhá s daňovým poradcem termín odevzdání je posunut až na 1.7. Také je možné požádat o prodloužení podání daňového přiznání. Za tuto žádost je nutné uhradit poplatek. Finanční úřad může žádost odmítnou a neprodloužit termín podání. Daň z příjmů je nutné uhradit nejpozději v den pro podání daňového přiznání.

Fyzické osoby musí platit zálohy na daň z příjmů. Lze je odvádět čtvrtletně nebo pololetně. Odvádění i výše záloh se odvíjí z poslední známé daňové povinnosti – to znamená jejich částka uvedená na daňovém přiznání (Vančurová, Zídková, 2022). Pokud jejich poslední známá daňová povinnost převýšila částku 30 000 Kč je povinnost platit pololetní zálohy ve výši 40 %. Pokud poslední známá daňová povinnost převýší částku 151 000 platí se zálohy čtvrtletně ve výši 1/4 poslední známé daňové povinnosti. Pokud poslední známá daňová povinnost je menší jak 30 000 Kč neplatí se zálohy (Daňové zákony, 2022).

2.3.2 Přehledy příjmů a výdajů

Tyto přehledy se podávají každý rok a jejich datum odevzdání je do jednoho měsíce po odevzdání daňového přiznání. Přehledy se odevzdávají pro zdravotní pojišťovnu a pro

správu sociálního zabezpečení. Zohledňují veškeré příjmy a výdaje, které jsou předmětem daně. Daňová ztráta se zde nepočítá (Halabrinová, 2016).

Podnikatel se musí účastnit na důchodovém pojištění a státní politice zaměstnanosti, účast na nemocenském pojištění je dobrovolné (Hakalová et al., 2021). U sociálního pojištění se rozlišuje podnikání na hlavní a vedlejší činnost. Pokud podnikatel studuje nebo je zaměstnán, znamená to, že je to vedlejší činnost a účastní se na nemocenském pojištění. Za hlavní činnost se považuje vše ostatní, kde se podnikatel neúčastní povinně na nemocenském pojištění. Vyměřovací základ pro rok 2022 sociálního pojištění byla polovina základu daně ze samostatné činnosti (Hakalová, Pšenková, 2019). Pro rok 2024 se počítá s 55 % základu daně (Novinky v oblasti daní v roce 2024). Používá se zde sazba 29,2 % a vyplácí se měsíční zálohy. Musí se zde dodržovat minimální i maximální vyměřovací základ. Ten se opět musí rozdělit na hlavní a vedlejší činnost při výpočtu (Hakalová, Pšenková, 2019).

Vyměřovací základ pro zdravotní pojištění je opět polovina základu daně ze samostatné činnosti. Používá se zde sazba 13,5 %. Do přehledu se započítávají veškeré zaplacené zálohy na zdravotní pojištění. Musí se zde dodržet minimální vyměřovací základ. Ten neplatí pro poplatníky, za které pojistné odvádí stát (Halabrinová, 2016).

Splatnost obou zmíněných přehledů je osmí dní po podání písemností (Hakalová, Pšenková, 2019).

3 ÚČETNICTVÍ

Existuje mnoho různých definic z literárních zdrojů, ale tato definice se jeví jako jedna z nejpřesnějších: „*Je proces zjišťování a komunikace finančních informací o účetní jednotce, jehož cílem je poskytnout takové informace, které uživatelům umožní vytvořit si kvalifikovaný názor, na jehož základě lze učinit potřebná podnikatelská rozhodnutí*“ (Dvořáková 2017). Výsledek hospodaření se vypočítá jako rozdíl mezi výnosy a náklady (Dvořáková et al., 2019). Osoby zapsané v obchodním rejstříku vedo účetnictví – jedná se o právnické osoby a fyzické osoby zapsané v obchodním rejstříku (Skálová, Suková, 2023).

3.1 Právní úprava účetnictví

Jedno z důležitých základních pravidel vedení správného a poctivého účetnictví je to, že účetnictví musí postupovat podle zákonů (Skálová, Suková, 2023).

3.1.1 Zákon o účetnictví

Způsob vedení účetnictví a jeho rozsah určuje zákon o účetnictví. Osoby se zde označují jako účetní jednotky (Skálová, Suková, 2023). Definici účetní jednotky nalezneme v zákoně o účetnictví a tento pojem je vysvětlen v předcházejí kapitole. Stanovuje základní účetní postupy nebo pravidla a definuje základní účetní pojmy (Vlčková, 2020). Tento zákon je nadřazený všem ostatním zákonům upravující účetnictví. V případě nejasností, se odkazuje na další právní předpisy, které tu jsou seřazené, podle pořadí.

3.1.2 Vyhlášky Ministerstva financí k zákonu o účetnictví

Vyhláška č. 500/2002 Sb., neboli vyhláška pro podnikatele obsahuje doplňující údaje k zákonu o účetnictví. Týká se to hlavně obsahu účetní závěrky, směrné účetní osnovy a použití účetních metod (Ryneš, 2022). Tato vyhláška je velice důležitá při převodu z daňové evidence na účetnictví (Vlčková, 2020).

3.1.3 České účetní standardy

Tyto standardy vydává Ministerstvo financí. Obsahují jednotlivé kroky při používání účetních metod nebo průběh účtování. Standardy nesmí být v nesouladu se zákonem o účetnictví (Skálová, Suková, 2023). Je jich zveřejněno dohromady 22. Příklady účetní standardů: rezervy, opravné položky, zásoby, kurzové rozdíly (Vlčková, 2020).

3.1.4 Další upravující legislativa

V občanském zákoníku se vyskytují pojmy a jejich definice, které souvisí s vedením účetnictví. Zákon o obchodních korporací určuje. jak má být založena společnost, jak vyplácet podíly, rozdělení výsledku hospodaření a další postupy týkající se činnosti společnosti. Dalšími právními předpisy jsou daňové zákony (například: zákon o dani z příjmů, silniční daň) a zákon o přeměnách (Vlčková, 2020).

3.2 Účetní zásady

Účetní zásady musí dodržovat každá účetní jednotka, aby dodržela správnost účetnictví. „*Představují soubor určitých pravidel, základních principů účetního myšlení, které jsou dodržovány všemi účetními jednotkami při vedení podvojného účetnictví a sestavování výkazů"* (Skálová, Suková, 2023). Mezi základní zásady patří: zásada věrného a poctivého zobrazení, zásada neomezeného trvání účetní jednotky, zásada konzistentnosti, stálost účetních metod, zásada kompenzace, zásada opatrnosti, bilanční princip a princip podvojnosti (Králová, Hejret, 2022).

3.3 Účetní knihy

Podnikatelé používají tyto knihy:

a) deník,

b) hlavní knihu,

c) kniha analytických účtů,

d) kniha podrozvahových účtů.

V deníku se zapisují veškeré účetní případy za účetní období a jsou seřazeny chronologicky. V hlavní knize se účetní záznamy rozdělují podle jednotlivých účtů dle účtové osnovy. Využívá dělení pouze na syntetické účty. Kniha analytických účtů podrobně rozepisuje jednotlivé účetní záznamy z hlavní knihy. Účetní záznamy, které se nevyskytují v uvedených knihách výše se zachycují v knihách podrozvahových účtů (Ryneš, 2022).

3.4 Předmět účetnictví

Předmětem je zobrazení majetku, zdroje financování tohoto majetku, sledování nákladů a výnosů a následné zjištění výsledku hospodaření. Výnosy představují zvýšení výsledku hospodaření naopak náklady snižují výsledek hospodaření (Šteker, Otrusinová, 2021). Pokud jsou výnosy vyšší, než náklady vyjde zisk, v opačném případě vyjde ztráta (Vlčková, 2020). Výnosy i náklady se zaznamenávají v době, kdy vznikly (Šteker, Otrusinová, 2021). Účetnictví tedy zachycuje skutečnost nikoliv navrhované úkony. Jedná se o veškeré údaje, které se týkají předmětu účetnictví od začátku až po konec trvání podniku (Novotný et al., 2023).

Vedení účetnictví musí být správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a trvalé. Účetnictví musí být vedeno podle právních předpisů, musí být tedy správné. Úplné účetnictví znamená, že jsou všechny účetní případy zaúčtované za účetní období a je vyhotovena účetní závěrka. Účetnictví musí být podloženo účetními doklady, tedy musí být průkazné. Srozumitelné účetnictví je, že lze jednoduše zjistit vyplývající informace z účetního případu. Veškeré účetní záznamy musí být archivovány, aby zajistily trvalost účetnictví.

Účetnictví lze vést v plném rozsahu, zkráceném nebo jednoduchém účetnictví. Většina společností vede účetnictví v plném rozsahu. Zkrácený rozsah a jednoduché účetnictví je spíše pro menší účetní jednotky nebo malé neziskové organizace (Ryneš, 2022).

3.5 Úpravy na konci účetního období

3.5.1 Sestavení účetní uzávěrky

Při účetní uzávěrce se uzavřou veškeré účty za dané období. Nejprve, než se uzavřou účty, musí se provést inventarizaci, tedy musí se zjistit skutečné stavy aktiv a pasiv.

Inventarizace se dělí na:

a) fyzickou,

b) dokladovou.

V inventarizaci lze použít různé způsoby zjištění – měření, počítání (Chalupa et al., 2023). Při provádění inventarizace mohou nastat pouze tyto tři případy:

1. účetní a reálné stavy jsou stejné,

2. reálný stav je nižší než účetní – manko,
3. reálný stav je vyšší než účetní – přebytek (Šteker, Otrusinová, 2021).

Případné zjištěné rozdíly se musí zaúčtovat.

Když se uskutečňuje uzavírání účetních knih tak se musí zjistit obraty jednotlivých syntetických účtů, vypočítat končené zůstatky výnosů a nákladů a z toho se vypočítá základ daně a prostřednictvím účtů 710 (Účet zisku a ztrát) a 702 (Konečný účet rozvažný) se zaúčtují potřebné účetní případy, aby se mohly uzavřít knihy (Chalupa et al., 2023).

3.5.2 Sestavení účetní závěrky

V účetní závěrce se tvoří účetní výkazy – rozvaha, výkaz zisku a ztrát, přehled o změnách vlastního kapitálu, přehled o peněžních tocích a příloha. se sestaví přehled o změnách vlastního kapitálu a přehled o peněžních tocích záleží dle zákona o účetnictví. Ve své podstatě se jedná o výsledky činností účetních jednotek za účetní období (Chalupa et al., 2023).

Účetní závěrka se dělí na:

a) řádnou,
b) mimořádnou,
c) mezitímní,
d) konsolidovanou (Šteker, Otrusinová, 2021).

Data o finančním stavu musí účetní jednotka vykazovat ke konci rozvahového dne. Účetní závěrka sestavená v plném rozsahu musí být ověřená auditorem. Ostatní účetní závěrky je možno sestavit ve zkráceném rozsahu (Králová, Hejret, 2022). Účetní závěrka musí být veřejná v případě, kdy je účetní jednotka zapsaná v obchodním rejstříku nebo jí to vyplívá podle zvláštního právního předpisu. Totéž platí i pro výroční zprávu. Tyto dokumenty musí být ověřené auditorem nebo jiným oprávněným orgánem aby mohly být zveřejněny. Údaje musí být zveřejněny do 30 dnů, pokud nemají stanové jiné podmínky vyplívající ze zákona. Maximální vymezená hranice je 12 měsíců. Zaznamenávají se do sbírky listin.

Některé účetní závěrky nemusí být ověřené auditorem. Takovéto účetní jednotky mají povinnost zveřejnit pouze rozvahu a přílohu. Pro to, aby nemusely mít účetní závěrku ověřenou auditorem, musí splňovat určité podmínky. (Hruška, 2019).

3.5.2.1 Rozvaha, výkaz zisku a ztrát a příloha

Hlavní účetní výkaz se nazývá rozvaha nebo také bilance (Březinová, 2020). Má dvě strany na jedné straně jsou aktiva a na druhé pasiva. Aktiva představují majetek a pasiva představují zdroje a způsob krytí aktiv. Zde je důležité dodržovat, že aktiva se musejí rovnat pasivům (Šteker, Otrusinová, 2021). Bilance se sestavuje k určitému datu. Podle okamžiku, kdy byla rozvaha sestavena se dělí na:

a) počáteční rozvahu,

b) zahajovací rozvahu,

c) konečnou rozvahu,

d) mezitímní rozvahu (Hinke, Bárková, 2017).

Zahajovací rozvaha bude popisována v samostatné kapitole. Počáteční rozvaha se sestavuje na počátku účetního období. Konečná rozvaha se sestavuje na konci účetního období. Proto musí být počáteční rozvaha 20x2 stejná jako konečná rozvaha roku 20x1. Mezitímní rozvaha se sestavuje v jiné období než na počátku nebo na konci účetního období. (Dvořáková, 2017).

Výkaz zisku a ztrát nebo také výsledovka vychází z výsledku hospodaření. Výsledek hospodaření je vykázán v rozvaze jako položka v pasivech (Březinová, 2020). Slouží také pro zjištění výkonnosti účetní jednotky (Máče, 2020).

Příloha je komentář k účetním výkazům v účetní závěrce. Doplňuje informace, které vyplývají z výkazů. Napomáhá, aby účetní výkazy byly správně pochopené a přečtené (Březinová, 2020).

3.5.3 Daňové přiznání z příjmů právnických osob

Všichni poplatníci daně z příjmů právnických osob jsou povinni podat daňové přiznání. Musí ho podat i ten, který neměl žádný příjem či vykázal ztrátu za zdaňovací období (Dvořáková et al., 2019). Za poplatníky daně z příjmů právnických osob se považuje například: právnická osoba, organizační složka státu, různé fondy (Daňové zákony, 2024). Používá se zde pouze jedna sazba. Pro rok 2022 sazba daně činila 19 % (Daňové zákony, 2022). Od roku 2024 se sazba daně zvýšila na 21 %.

Základ daně se vypočítá z rozdílu výnosů a nákladů, tedy z výsledku hospodaření. Tento základ se ještě upravuje o výdaje, které se buď přičítají nebo odečítají, ale musí být

vynaložené za účelem zajištění příjmů. Od této částky lze odečíst ztrátu, pokud tedy nějaká byla vykázána. Poté lze z upraveného základu daně odečíst poskytnutá bezúplatná plnění. Následně se upravený základ daně zaokrouhlí na 1 000 Kč dolů a vynásobí se 19 %. Vyjde výše daně a od této částky lze ještě uplatnit slevu na zaměstnance se zdravotním postiženým. Od této výsledné částky se ještě odečtou odvedené zálohy a vyjde výsledná daň (Daňové zákony, 2024).

Daňové přiznání se opět podává ve stejných termínech jako u dani z příjmů fyzických osob.

3.5.3.1 Odložená daň

Jedná se o správném zařazení nákladu na daň z příjmu k účetními období, ke kterému patří. Používá se pouze v podvojném účetnictví. Prostřednictvím odložené daně se dodržují základní účetní zásady (Skálová, 2022). Odloženou daň účtují a vykazují účetní jednotky, které mají povinnost sestavovat úplnou účetní závěrku nebo tvoří konsolidační celek. Odložená daň se uplatňuje v budoucím období. Sazba daně bude použita taková, jaká bude v budoucím období, kdy bude odložená daň uplatněna. Daňový závazek a daňová pohledávka vedou k odložené dani. Odložená daňová povinnost nastává z rozdílů položek mezi účetním a daňovým hlediskem. Jedná se o tyto rozdíly vedoucí k odložené dani:

a) zdanitelné vedoucí k odložené daňovému závazku,

b) odčitatelné vedoucí k odložené daňové pohledávce (Vlčková, 2020).

3.5.4 Ostatní plnění

U daně z příjmů právnických osob se nepodávají žádné přehledy, pouze pokud by měl zaměstnance. Pokud je plátcem daně z přidané hodnoty opět zde platí stejné podmínky jako v předcházející kapitole.

4 PŘEVOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ

4.1 Důvody převodu

Osoba samostatně výdělečná se může rozhodnout k dobrovolnému převodu nebo mu to stanoví zákon o účetnictví (Dušek, Sedláček, 2023). Povinný převod nastane například, když je fyzická osoba zapsaná v obchodním rejstříku nebo jeho obrat přesáhl stanovenou výši 25 milionů korun (Hakalová, Pšenková, 2019). Ve většině případů se dobrovolný převod živnostníkovi nevyplatí. Z důvodu dodaněním zásob, nezaplacených pohledávek a odečítají se nezaplacené závazky. Základ daně se upraví až v období, kdy podnikatel zahájí účtování (Dušek, Sedláček, 2023). Pokud podnikatel začne vést účetnictví, nelze ho přestat vést po dobu dalších 5 po sobě jdoucích období. Toto pravidlo neplatí při skončení podnikání (Ryneš, 2022). Zákon o účetnictví, Vyhláška k zákonu o účetnictví a Zákon o dani z příjmů se řadí mezi hlavní právní předpisy. Důvod je ten, že je v nich zmíněný postup při převodu (Hakalová, Pšenková, 2019).

4.2 Postup při převodu

Rozděluje se na dvě části:

1. Povinnosti k prvnímu dni přechodu,
2. povinnosti a úpravy k poslednímu dni, kdy je vedeno už vedeno účetnictví.

Pod 1. bod spadá inventarizace, otevření účetních knih, vytvořit účtový rozvrh, interní směrnice a zahajovací rozvaha.

Pod 2. bod spadá úprava základu daně (Hakalová et al., 2021).

4.2.1 Inventarizace

Nejdříve se musí zjistit fyzický stav majetku a závazků prostřednictvím výsledků inventarizace z daňové evidence. Podstatný je i majetek, který není povinný vykazovat v daňovém přiznání, ale je vykazován v daňové evidenci a je využíván k podnikání (Pilátová, 2022).

4.2.2 Otevření účetních knih

Prostřednictvím získaných údajů z inventarizace se otevírají účetní knihy. Položky majetku a dluhů se ocení dle zákona o účetnictví.

Zákon stanovuje tyto oceňovací ceny:

a) pořizovací cenu,

b) reprodukční pořizovací cenu,

c) vlastní náklady,

d) jmenovitou hodnotu.

Odpisové plány musí sestavit u hmotného a nehmotného majetku, který se odepisuje a tyto plány musí být v souladu se zákonem o účetnictví. Souhrn odpisů za období vedení daňové evidenci se rovná stavu oprávek (Pilátová, 2022).

4.2.3 Účtový rozvrh

Vychází ze základu účtové osnovy. Sestavení účtového rozvrhu je povinné a provádí se pro každé účetní období. Účtový rozvrh lze měnit během účetního období. Jestliže nenastanou žádné jiné přeměny účtového rozvrhu k prvními dni účetního období, lze použít účtový rozvrh z předešlého období. (Hruška, 2019).

4.2.4 Vnitropodnikové směrnice

Tyto směrnice si účetní jednotka vymýšlí a tvoří sama. Znamenají soubory předpisů a kroků při vedení podvojného účetnictví (Andrlík et al., 2022). Napomáhají účetní jednotce při nejasnostech, které kolikrát vychází ze zákona nebo vyhlášky. Účetní jednotka si zde stanoví postup, při kterém mohou nastat již zmíněné nejasnosti a podle tohoto postupu bude dále pokračovat (Louša, 2018).

4.2.5 Zahajovací rozvaha

Sestavuje se ke dni zápisu do obchodního rejstříku. Jedná se tedy i o vznik nové účetní jednotky. Tato rozvaha se sestavuje v případě, kdy dochází ke změně obchodních korporací, například při odštěpení (Andrlík et al., 2022).

4.3 Úpravy základu daně

Pokud dojde k převodu, musí se upravit základ daně z příjmů. Základ daně se musí zvýšit o položky zásob, cenin, poskytnutých záloh a pohledávky, které byli daňovým příjmem. Naopak základ daně se musí snížit o hodnotu přijatých záloh a dluhů, které byli daňovým výdajem. Musí se dbát při této úpravě, zda se jedná o plátce nebo neplátce daně z přidané

hodnoty, protože hodnota pohledávek/závazků se u každého zvlášť liší (Hakalová, Pšenková, 2019).

5 SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

Na závěr si shrneme teoretickou část. V první části bakalářské práce byly definovány základní pojmy týkající se dané problematiky. Následně byla charakterizována daňová evidence, jenž poskytuje údaje o příjmech a výdajích, majetku a závazcích. Základ daně se zjistí rozdílem mezi příjmy a výdaji. Právní předpis upravující daňovou evidenci se nazývá Zákon o dani z příjmů. Daňová evidence je méně náročná na vedení, protože záleží pouze na podnikateli, jakým způsobem ji bude vést. Na konci účetního období se musí provést inventarizace, vypočítat a odvést daň z příjmů fyzické osoby a odevzdat přehledy pro sociální správu zabezpečení a zdravotní pojišťovnu. Při výpočtu daně z příjmů fyzické osoby se používá sazba 15 %. Je zde možné uplatnit slevy na dani a daňové zvýhodnění. Daňová evidence je pro veřejnost nedostupná.

V další části bylo charakterizováno účetnictví. Jeho předmětem je zobrazení aktiv a pasiv, sledování nákladů a výnosů a zjištění výsledku hospodaření. Výsledek hospodaření se počítá jako rozdíl mezi výnosy a náklady. Hlavní upravující právní předpis je Zákon o účetnictví. Další upravující právní předpisy jsou: Vyhláška pro podnikatele, České účetní standardy a vnitřní směrnice podniku. Vedení účetnictví vyžaduje podrobnější zaznamenávání. Na konci účetního období se musí sestavit účetní uzávěrka, která zahrnuje inventarizaci. Poté se sestaví účetní závěrka, obsahující účetní výkazy jako například: rozvaha, výkaz zisku a zrát, příloha. Základ daně vychází z výsledku hospodaření. Daňová sazba z příjmů z právnických osob do roku 2023 je stanovena na 19 %. Od roku 2024 sazba daně činí 21 %. Od daně lze odečíst pouze jednu slevu. Výkazy účetnictví jsou veřejně dostupné ve sbírce listin.

Poslední bod v teoretické části bakalářské práce byla řešena problematika převodu z daňové evidence na účetnictví. Převod může nastat, pokud to stanoví zákon nebo se jedná o dobrovolný převod. Dělí se na dvě části. V první části se provede inventarizace, otevření účetních knih, vytvořit účtový rozvrh, interní směrnice a zahajovací rozvaha. V druhé částí se upravuje základ daně, kdy dojde k vedení účetnictví. Vedení účetnictví musí vést po dobu 5 let i když v dalším roce nepřekročí stanovený obrat.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉHO PODNIKATELE

Podle získaných informací se jedná o osobu samostatně výdělečnou. Tato osoba není zapsaná v obchodním rejstříku. Je zapsána pouze v živnostenském rejstříku. Tento podnikatel si přál být nejmenován. Provozuje pouze hlavní činnost, nevykonává žádnou vedlejší činnost. Činnost provozuje na základě živnostenského oprávnění. Má dvě živnostenské oprávnění. Jedná se konkrétně o živnost ohlašovací volnou a vázanou. Podnikatel vystudoval střední školu v oboru opravář zemědělské techniky. Díky této škole splnil podmínky, aby mohl provozovat živnost vázanou. Při provozování volné živnosti nemusí být splněny žádné odborné kvalifikace ani jiné další dovednosti.

Podnikatel začal provozovat svou činnost v roce 2010 v oboru oprava a údržba ostatních dopravních prostředků, především se jedná o manipulační techniku (například: vysokozdvižné vozíky nebo paletové vozíky). Jeho činnost také zahrnuje: prodej, servis, pronájem, technickou a garanční kontrolu těchto strojů. V tomto oboru již pracoval 8 let předtím jako zaměstnanec. Díky této zkušenosti, podnikatel znal tuto oblast velice dobře a věděl, jak se podnikatelsky zaměřit a úspěšně mohl začít podnikat v tomto oboru.

Svou činnost provozuje pouze v jednom areálu v Pardubickém kraji v okrese Ústí nad Orlicí. V tomto areálu se nachází jedna dílna a jeden sklad. Podnikatel má 4 zaměstnance – 3 servisní mechaniky a jednu obchodní zástupkyni. S vedením daňové evidence, její kontroly a odvody finančnímu úřadů mu pomáhá manželka, která je zároveň spolupracující osobou. Manželka má vystudovanou střední školu v oboru ekonomie. Software, ve kterém vede podnikající osoba daňovou evidenci se nazývá MRP (Material Requirements Planning). Daňovou evidenci vede již od začátku podnikání a vede ji poctivě.

Podnikatel požádal o vypočítání daňové povinnosti, pokud by dobrovolně začal vést účetnictví. Přestože nepřekročil žádnou podmínky k povinnému vedení účetní o dobrovolném přechodu již přemýšlí delší dobu z důvodu podrobnějších informací o výkonnosti svého podnikání. Podnikatel pro účely bakalářské práce neměl připravené veškeré potřebné údaje za rok 2023, protože podává daňové přiznaní elektronicky nikoliv papírově. Proto tato bakalářská práce vychází ze skutečných údajů z roku 2022. Pro přesnější pochopení problematiky se v této práci počítá se sazbami, které platili v daném roce 2022 a i pro rok 2024. Pokud by se podnikatel rozhodl pro vedení účetnictví mohl by tuto bakalářskou práci brát jako pomůcku při převodu.

7 ANALÝZA DAŇOVÉ EVIDENCE

S daňovou evidencí podnikateli pomáhá pouze jeho manželka, která je zároveň spolupracující osobou. V následujících tabulkách lze vidět výsledky jednotlivých položek, které podnikatel vede v daňové evidenci. Jedná se o položky pokladna, bankovní účet, závazky, pohledávky, dlouhodobý majetek, zásoby a daň z přidané hodnoty.

Tabulka 1 Daň z příjmů

2020	2021	2022
713 159 Kč	977 139 Kč	971 600 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

V uvedené tabulce výše lze vidět výsledek hospodaření v letech 2020–2022. V roce 2020 je výsledek hospodaření o dost menší než v zbývajících letech a je to z důvodu pandemie COVID, kdy byly obchody zavřené. Nejvyšší výsledek hospodaření je v roce 2021.

Tabulka 2 Dlouhodobý majetek

2020	2021	2022
1 643 600 Kč	2 733 112 Kč	1 817 641 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

Z tabulky vyplívá, že podnikatel v roce 2021 nakoupil dlouhodobý majetek. Jedná se o nákup stavby a pozemku. Celková hodnota majetku v roce 2021 byla 2 733 112 Kč. V roce 2022 podnikatel nenakoupil žádný dlouhodobý majetek.

Tabulka 3 Zásoby

2020	2021	2022
1 421 682 Kč	1 548 976 Kč	1 344 010 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

Z uvedené tabulky výše, lze vidět, že opět nejvíce zásob nakupoval v roce 2021. Naopak v roce 2022 jich měl nejméně z uvedených tabulek.

Tabulka 4 Bankovní účet

2020	2021	2022
5 022,62 Kč	843 703,93 Kč	572 494,13 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

Z tabulky plyne, že v roce 2020 podnikatel chtěl mít zaplacené veškeré závazky, aby si mohl snížit základ daně z příjmů fyzické osoby. Z tohoto důvodu měl na účtu pouze necelých 5 000 Kč. V dalších letech už měl podnikatel na konci zdaňovacího období více peněz. Hodnota peněz na účtu v roce 2021 byla 843 703, 93 Kč. V roce 2022 byla na účtu částka 572 494, 13 Kč.

Tabulka 5 Pokladna

2020	2021	2022
8 457 Kč	4 689 Kč	4 483 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

Z tabulky výše lze vidět konečné stavy pokladen v letech 2020-2022. Podnikatel si nechává v pokladně vždy do 10 000 Kč. Je to z důvodu možnosti placení kartou nebo převodem. Nejvíce peněz na konci období bylo v roce 2021.

Tabulka 6 Pohledávky

2020	2021	2022
1 669 345 Kč	1 519 797 Kč	818 563 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

Z výše uvedené tabulky plyne, že podnikatel měl vysoké pohledávky vůči odběratelům v letech 2020-2021. Částky se pohybovaly přes 1 500 000 Kč. V roce 2022 podnikatel měl pohledávky v hodnotě 818 563 Kč.

Tabulka 7 Závazky

2020	2021	2022
1 113 801 Kč	1 529 688 Kč	948 854 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

V roce 2021 měl podnikatel nejvyšší závazky vůči dodavatelům. Opět je to z důvodu pandemie COVIDU. Hodnota závazků v roce 2021 byla 1 529 688 Kč. V dalším roce už měl své závazky v hodnotě 948 854 Kč.

Tabulka 8 Daň z přidané hodnoty

2020	2021	2022
- 91 201,57 Kč	68 187,42 Kč	198 982,05 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

Z uvedené tabulky výše vyplívá, že v roce 2020 měl podnikatel nárok na vrácení daně z přidané hodnoty v hodnotě 91 201,57 Kč. V následujících letech musel zaplatit za tuto daň.

8 PŘEVOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ

V praktické části bakalářské práce se bude analyzovat samostatná daňová evidence a bude zde navržen postup při přechodu z vedení daňové evidence na účetnictví. Nezáleží, zda k přechodu dochází dobrovolně či povinně, postup činností, které je nutné provést, je u obou případů stejný. Postup prací, které se musí při převodu z daňové evidence na účetnictví provést je dopodrobna popsán v teoretické části. Jedná se o 6 hlavních kroků. Musí se zaprvé provést inventarizace majetku a závazků z daňové evidence. Následně se otevřou účetní knihy, vytvoří se účtový rozvrh, vytvoří se interní směrnice a zahajovací rozvaha. Posledním krokem je úprava základu daně, kdy dochází k převodu z daňové evidence na vedení účetnictví. Úprava základu daně se provádí na konci účetního období prostřednictvím položek zvyšující nebo snižující základ daně v prvním roce vedení účetnictví. Tyto činnosti jsou zákonem dané a nelze je nijak přeskočit nebo změnit.

8.1 Inventarizace majetku

Inventarizace byla provedena k 31.12. 2022. Byla vykonána pouze v areálu, který podnikatel využívá k provozování své činnosti. Inventarizace byla provedena všemi zaměstnanci včetně spolupracující manželky. Inventarizace se týkala položek dlouhodobého majetku, zásob, bankovních účtů, pokladny, pohledávek a závazků. Jelikož podnikatel vede svou daňovou evidenci správně, tak zjištěné skutečné stavy se rovnaly stavům vedené v daňové evidenci. V případě, že by nastaly neshody, musely by se jednotlivé stavy položek upravit tak, aby se rovnaly. V následujících podkapitolách jsou dopodrobna vypsány jednotlivé položky a jejich zjištěné hodnoty týkající se inventarizace majetku a závazků podnikatele ke konci zdaňovacího období.

8.1.1 Dlouhodobý majetek

Podnikatel má dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě 1 817 641 Kč. Tato částka se shoduje s hodnotou zůstatku vedené v na kartách dlouhodobého majetku. Hraniční částka dlouhodobého majetku je 80 000 Kč s výjimkou hodnoty pozemku. Veškerý majetek odepisuje zrychleně. Zrychleně to znamená že ve druhém roce odepisování je odpis nejvyšší a poté v následujících letech se odpisová částka zmenšuje. Důvodem je, že se zrychlené odpisy počítají ze zůstatkové ceny. Rovnoměrné odpisy nikdy nepoužil a ani je neplánuje do budoucna u žádného majetku použít. U některého majetku podnikatel využil v 1. roce možnost zvýšení odpisů. Veškeré pozemky se neodepisují a řadí se mezi dlouhodobý

majetek. Část dlouhodobého majetku je už skoro odepsaná ale převažuje majetek, který je pouze z části odepsán, jelikož tento majetek má v evidenci od roku 2021. Podnikatel využívá všechen majetek k provozování činnosti. Zůstatková cena v následující tabulce, je uvedena pro daňové účely. Nejvýznamnější položka s nejvyšší hodnotou dlouhodobého majetku je stavba, která se využívá pro výrobu a skladování. Její hodnota se pohybuje kolem 950 000 Kč. Podnikatel také vlastní automobil, ale za tento automobil se neplatí silniční daň. Ta byla zrušená od roku 2022. Povinnost platit silniční daň mají pouze určité automobily, které překračují hraniční částku. Podnikatel zaplatil zálohu za jedno čtvrtletí ale ta mu byla na konci roku vrácena.

Výpočet zrychlených odpisů je takovýto:

1.rok: pořizovací cena/koeficient pro 1. rok

2.rok: (2x zůstatková cena) / (koeficient – počet let odepisování)

U zrychlených odpisů se používají tyto sazby a koeficienty:

1. u odpisové skupiny číslo 2 – doba odepisování je 5 let, v prvním roce odepisování se používá koeficient 5 a v následujících letech koeficient 6

   při využití zvýšené vstupní ceny – v prvním roce opět koeficient 5 a v následujících letech koeficient 6

2. u odpisové skupiny číslo 3 – doba odepisování je 10 let, v prvním roce odepisování se používá koeficient 10 a v následujících letech koeficient 11.

U dlouhodobého majetku je nutné vedení nejen syntetického účtu ale také vedení analytických účtů, aby se rozdělil jednotlivý majetek. U dlouhodobého majetku se bude používat účet 022 – Samostatné movité věci a účet 082 – Oprávky k samostatným movitým věcem.

Tabulka 9 Dlouhodobý majetek

Název	**Datum pořízení**	**Skupina**	**Pořizovací cena**	**Zůstatková cena**
VZV Linde H35D-02	18.11.2019	2	310 000,00 Kč	24 800,00 Kč
VZV jungheinrich ERC214	08.10.2019	2	155 000,00 Kč	12 400,00 Kč
Crafter – Nákladní automobil skříňový	26.04.2019	2+10 %	871 795,00 Kč	61 025,00 Kč

TZ – výměna podlahy, oken a rolovacích vrat	30.09.2019	5	307 451,00 Kč	239 810,00 Kč
TZ – stavební úpravy dílna	31.12.2020	5	502 514,00 Kč	422 110,00 Kč
Stavba pro výrobu a skladování čp. 202	03.12.2021	5	945 618,00 Kč	853 157,00 Kč
Stavba pro výrobu a skladování bez čp.	03.12.2021	5	138 924,29 Kč	125 340,00 Kč
Jiná stavba bez čp. na st. 511	03.12.2021	5	32 937,00 Kč	29 716,00 Kč
Pozemek parc. č st.509, st. 510 a st. 511	03.12.2021	X	17 292,00 Kč	17 292,00 Kč
Pozemek parc. č 207/3	03.12.2021	X	4 420,00 Kč	4 420,00 Kč
Pozemek parc. č 207/4	03.12.2021	X	27 571,00 Kč	27 571,00 Kč
Celkem	X	X	X	**1 817 641 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

8.1.2 Zásoby

Jelikož podnikatel disponuje více zásoby, bylo vybráno pouze 10 hlavních, s kterými se nejvíce pracuje. Mezi ty hlavní patří: náhradní díly, materiál pro výrobu nebo pracovní nářadí. Podnikatel má přes 300 druhů zásob. Pod pojmem ostatní zásoby lze chápat – šroubky, těsnění, filtry, lišty a další. Podnikající osoba má zásoby v hodnotě 1 344 010,13 Kč. Tato výše zásob je stejná jako zůstatková hodnota na kartách zásob. Zde bude nutné vedení analytických účtu, které rozdělují samostatné zásoby zvlášť. Zásoby používají účet 112 – Materiál, také lze používat 132 – Zboží.

Tabulka 10 Zásoby

Název	Skutečný stav MJ	Cena	Celkem cena za MJ
Vidle nosná 100x40x1200 2A	6	2 827,67 Kč	16 966,02Kč
Vidle prodloužená 140x50x2200	2	4 392,00 Kč	8 784,00 Kč
Pneu 6-9 T800 SET	2	1 350,00 Kč	2 700,00 Kč
Čelisti a brzdové obložení	4	1 796,25 Kč	7 185,00 Kč
Olej TX Delo Gold Ultra E 10W-40	90,3	65,00 Kč	5 869,50 Kč
Řemen rozvodový Linde	3	3 408,31 Kč	10 224,92 Kč

Páka ruční brzdy TX, LX	2	713,89 Kč	1 427,78 Kč
Joystick LINDE - kruhový	1	4 026,67 Kč	4 026,67 Kč
Pouzdro BT	3	125,00 Kč	375,00 Kč
Zajištění vidlí LINDE	2	786,00 Kč	1 572,00 Kč
Ostatní zásoby	X	X	1 284 879,26 Kč
Celkem	X	X	**1 344 010,1260 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

8.1.3 Bankovní účet

Osoba samostatně výdělečná upřednostňuje platby převodem nebo kartou. Podnikatel používá ke své činnosti dva bankovní účty. Oba účty jsou vedené u jiných bank. Každý z nich má své samostatné využití. Jeden vedený u banky Fio banky, na kterém má zahraniční měnu – eura. Z důvodu obchodování se zahraničními dodavateli i odběrateli. Částka je zde přepočítána na koruny české v kurzu k 31.12. 2022. Kurz v tomto roce jednoho eura byl 24,115 Kč. Částka na tomto účtu je 21 806,69 Kč. Na druhém účtu u Monety má pouze české koruny v hodnotě 550 687,44 Kč. Celkový součet bankovních účtů je 572 494,13 Kč. Součet se shoduje se zůstatkovou hodnotou vedenou v deníků příjmů a výdajů. Jelikož podnikatel disponuje dvěma bankovními účty budou se muset tyto účty rozdělit prostřednictvím analytických účtů. U bankovního účtu bude podnikatel používat učet 221 – Bankovní účet.

Tabulka 11 Bankovní účty

Fio	21 806,69 Kč
Moneta	550 687,44 Kč
Celkem	**572 494,13 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

8.1.4 Pokladna

Podnikatel má k dispozici v hotovosti jak tuzemskou měnu, tak i zahraniční měnu a to eura. Podnikatel drží eura z důvodu poskytnutí služeb v zahraničí za hotové peníze. Hodnota eur v následující tabulce je přepočítána na koruny české v kurzu, který byl k 31.12. 2022. Kurz byl 1 euro = 24,115 Kč. Hodnota eur na českou měnu je 3 923 Kč.

Kromě zahraniční měny má na pokladně i tuzemské peníze, a to v hodnotě 560 Kč z důvodu vyplácených záloh zaměstnancům. Celková hodnota peněz v pokladně je stejná jako vedený v peněžním deníku ve výši 4 483 Kč. Zahrnuje tuzemskou i zahraniční měnu. Držení peněz v hotovosti přináší podnikateli okamžitou dostupnost peněžních prostředků, například při výpadku platebního terminálu. Pokladna se bude nejen zachycovat pouze na syntetickém účtu, ale bude potřeba použít analytické účty. U položky pokladna se používá dle směrné účtové osnovy účet 211 – Pokladna.

Tabulka 12 Pokladna

Česká koruna	560 Kč
Euro	3 923 Kč
Celkem	**4 483 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

8.1.5 Pohledávky

Z důvodu udržení anonymity podnikatele a ochrany soukromí jeho odběratelů jsou v následující tabulce uvedeny pouze částky jednotlivých odběratelů. Jedná se jak o malé podniky, tak i střední a velké společnosti. Pro podnikatele je lepší, pokud má více odběratelů z důvodu zajištění stálých příjmů a rozložení obchodního rizika. Nejvyšší převažující činností je oprava vysokozdvižných vozíků. Následně jejich technická kontrola. Podnikatel má pohledávky v celkové částce 818 563 Kč. Částka se shoduje se zůstatkovou hodnotou v knize pohledávek. Podnikatel dodává více odběratelům, a proto je nutné rozdělit jednotlivé pohledávky na analytických účtech. Pohledávky využívají účet 311 – Odběratelé.

Tabulka 13 Pohledávky

Společnost 1	35 600 Kč
Společnost 2	151 456 Kč
Společnost 3	60 978 Kč
Společnost 4	214 610 Kč
Společnost 5	150 126 Kč
Společnost 6	205 793 Kč

Celkem	**818 563 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

8.1.6 Závazky

Kvůli zachování anonymity podnikatele a dodavatelů jsou v následující tabulce uvedeny pouze hodnoty jednotlivých závazků. Jedná se o nákup náhradních dílů nebo samotných strojů. Podnikající osoba má pouze dva dodavatelé. Bylo by lepší, kdyby jich měl více a nemusel se spoléhat pouze na dva, aby si zajistil pravidelnou dodávku zásob či hotových výrobků. Podnikatel má závazky v celkové hodnotě v 948 853,89 Kč. Opět se shoduje se zůstatkovou částkou vedenou v knize závazků. Závazky se budou muset zachytit nejenom na syntetickém účtu, ale také na analytických účtech. U závazků se bude používat účet 331 – Dodavatelé. Podnikatel má 4 zaměstnance, a proto bude využívat syntetický účet 331 – Zaměstnanci, jelikož na konci roku nedlužil svým zaměstnancům žádné mzdy jejich zůstatková hodnota je nulová. Dále u zaměstnanců bude muset použít analytické rozdělení.

Tabulka 14 Závazky

Společnost 1	16 867,00 Kč
Společnost 2	931 986,89 Kč
Celkem	**948 853,89 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

8.1.7 Daň z přidané hodnoty

Daň na vstupu vzniká při nákupu či pořízení zásob od dodavatelů. Při dani na vstupu vzniká nárok na vrácení zaplacené daně a snižuje základ daně z přidané hodnoty. Daň na výstupu vzniká při prodeji služeb odběratelům. Tato daň musí být zaplacena a zvyšuje základ daně z přidané hodnoty. Týká se to pouze osoby, která je plátcem daně z přidané hodnoty. Tento podnikatel je plátcem této daně. Z následující tabulky plyne, že podnikatel má nárok na vrácení daně v hodnotě 198 982,05 Kč. Tuto částku můžu využít například na výdaje spojené s podnikáním. Podnikatel odvádí měsíční daňové přiznaní. U dani z přidané hodnoty postačí pouze syntetický účet 343 – Daň z přidané hodnoty.

Tabulka 15 Daň z přidané hodnoty

Daň na vstupu	- 2 079 093,25 Kč

Daň na výstupu	1 880 111,20 Kč
Celkem	**- 198 982,05Kč**

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

8.2 Uzavření daňové evidence

Po uskutečnění inventarizace majetku a závazků je nutné vypočítat daňovou povinnost, podat daňové přiznání z dani z příjmů fyzické osoby, a nakonec zaplatit daňovou povinnost. Ta se v daňové evidenci počítá z rozdílů mezi příjmy a výdaji podnikatele. Mezi příjmy sem patří: tržby za služby a prodej materiálu/zboží. Podnikající osoba uplatňuje skutečné výdaje, to znamenají výdaje, které opravdu vynaložil na provozování své činnosti. Mezi výdaje patří: nákup materiálu/zboží, mzdové náklady. Podnikatel své příjmy a výdaje rozděluje mezi spolupracující osobu, jedná se o manželku. Podnikatel rozděluje příjmy a výdaje v poměru 85:15. Což znamená, že 85 % příjmů a výdajů přísluší podnikající osobě a zbylých 15 % přísluší manželce. Z původního základu daně, který činil 1 143 358 Kč po rozdělení příjmů a výdajů mezi spolupracující osobu základ daně má hodnotu 971 600 Kč a z toho se následně počítá daňová povinnost. Toto rozdělení je v souladu s legislativou upravující daň z příjmů. V tabulce níže je možnost vidět rozdělení příjmů a výdajů.

Tabulka 16 Rozdělení příjmů a výdajů

	Celkem	**Podnikatel (85 %)**	**Manželka (15 %)**
Příjmy	9 053 372 Kč	7 695 367 Kč	1 358 005 Kč
Výdaje	7 531 732 Kč	6 723 767 Kč	1 186 547 Kč
Odpisy	378 582 Kč	X	X
Základ daně	1 143 358 Kč	971 600 Kč	171 458 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

V následující tabulce je vyčíslená daňová povinnost za rok 2022. Základ daně po rozdělení příjmů a výdajů činí tedy 971 600 Kč.

Tabulka 17 Daň z příjmů fyzické osoby za rok 2022

Základ daně	971 600 Kč
Nezdanitelné části daně	0 Kč

Snížený základ daně	971 600 Kč
Zaokrouhlený základ daně	971 600 Kč
Daň	145 740 Kč
Sleva na poplatníka	30 840 Kč
Daň po slevách	114 900 Kč
Daňové zvýhodnění (2.dítě)	22 320 Kč
Výsledná daň	92 580 Kč
Zaplacené zálohy	77 200 Kč
Zbývá doplatit	15 380 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

Z této tabulky je zřejmé, že podnikatel nemá žádný úvěr, ani nechodí darovat krev, nespoří si na penzijní připojištění ani na soukromé životní pojištění, protože v položce nezdanitelná část základu daně je hodnota 0 Kč.

Podnikatel má dvě děti. Na první dítě si daňové zvýhodnění uplatňuje manželka. Daňové zvýhodnění na druhé dítě si uplatňuje podnikající osoba. Daňové zvýhodnění fyzická osoba uplatňuje až na konci roku v daňovém přiznání.

Od výsledné daně je ještě nutné odečíst zaplacené zálohy, které se odvádí měsíčně. Po odečtení zaplacených záloh vznikla daňová povinnost zaplatit daň z příjmů fyzické osoby v částce 15 380 Kč.

Podnikatel podává své daňové přiznání elektronicky. Nevyužívá služeb daňového poradce, protože podnikatelova manželka disponuje znalostmi ohledně účetnictví a daní, tudíž mu pomáhá se zpracováním podkladů pro finanční úřad. A proto měl povinnost podat daňové přiznání k dani z příjmů za zdaňovací období 2022 nejpozději do 2.5. 2023.

8.3 Převodový můstek

Převodový můstek je velmi podstatný při převodu z daňové evidence na účetnictví. Pro jeho sestavení se používají konečné stavy jednotlivých položek zjištěné z inventarizace podnikatele. Tyto konečné stavy z daňové evidence se převedou na počáteční stavy rozvahových účtů v účetnictví. V následující tabulce je sestaven převodový můstek. Dále je zde zaznamenáno, které položky ovlivní základ daně nebo naopak ho vůbec neovlivní. Při

vytváření převodového můstku nevzniká žádná povinnost podávání dodatečné daňového přiznání. Z tabulky vyplívá, že základ daně ovlivňují položky zásob, pohledávek a závazků. Naopak základ daně neovlivňují například: samostatné movité věci, bankovní účet a pokladna. Strany Má dáti a Dal se musí vyrovnat prostřednictvím účtu 491 – Účet individuálního podnikatele. Součet strany Má dáti má hodnotu 6 252 054,6 Kč, součet strany Dal má hodnotu 2 444 734,89 Kč. Rozdíl je tedy 3 807 319,71 Kč, tento rozdíl se musí převést na již zmíněný účet individuálního podnikatele.

Tabulka 18 Převodový můstek

Název položky	Číslo účtu	Má dáti	Dal	Základ daně
Samostatné movité věci	022	3 313 522,29 Kč	X	neovlivní
Oprávky k samostatným movitým věcem	082	X	1 495 881 Kč	neovlivní
Zásoby	112	1 344 010,13 Kč	X	zvýší
Bankovní účet	221	572 494,13 Kč	X	neovlivní
Pokladna	211	4 483 Kč	X	neovlivní
Odběratelé	311	818 563 Kč	X	zvýší
Dodavatelé	321	X	948 853,89 Kč	sníží
Daň z přidané hodnoty	343	198 982,05 Kč	X	neovlivní
Celkem		**6 252 054,6 Kč**	**2 444 734,89 Kč**	

Zdroj: vlastní zpracování dle poskytnutých údajů z daňové evidence

8.3.1 491 - Účet individuálního podnikatele

Tento účet se používá při vzniklých rozdílech mezi počátečními stavy aktiv a pasiv., aby se tyto strany rovnaly a byl zachován bilanční princip. Mezi aktivní účty se řadí například: bankovní účty a pohledávky. Mezi pasivní účty se řadí například: vlastní kapitál a závazky. Účet 491 se dále týká vkladů podnikatele. Tento účet má hodnotu 3 807 319,71 Kč. Jelikož aktiva převyšují pasiva, musí se o tuto hodnotu zvýšit pasiva, aby se vyrovnala nesrovnatelnost mezi stranami. Tento účet neovlivňuje základ daně na konci účetního

období. Jeho úkolem je pouze vyrovnání rozdílů mezi aktivy a pasivy. V uvedené tabulce níže je znázorněn rozdíl mezi počátečními stavy aktiv a pasiv.

Tabulka 19 Účet individuálního podnikatel

Počáteční stav aktiv	6 252 054,6 Kč
Počáteční stav pasiv	2 444 734,89 Kč
Rozdíl mezi aktivy a pasivy	**3 807 319,71 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování

8.4 Otevření účetních knih

Otevírání účetních knih je důležité při zahájení účetního období. Provádí se prostřednictvím otevřením rozvahových účtů. Ještě před otevřením rozvahových je nutné sestavit účtový rozvrh, který vychází ze směrné účetní osnovy. Účtový rozvrh je znázorněn v příloze 1. Účtový rozvrh se sestavuje vždy na začátku každého období a lze ho měnit během roku. Použijí se účty dle směrné účtové osnovy, a také se mohou doplnit své vlastní čísla účtů, které se využívají při podnikatelské činnosti. Na jednotlivé rozvahové účty se zachycují jejich počáteční stavy. Také se zde zachycuje vzniklý rozdíl mezi počátečními stavy aktiv a pasiv prostřednictvím účtu individuálního podnikatele. Při otevírání rozvahových účtů se používá účet 701 – Počáteční účet rozvažný. Účtuje se na něm takto: na straně aktiv se zachycuje počáteční stav na straně Má dáti a na straně pasiv se počáteční stav zachycuje na straně Dal. Na protilehlém účtu se použije účet 701 – Počáteční účet rozvažný. V uvedené tabulce níže lze vidět otevření rozvahových účtů.

Tabulka 20 Otevření rozvahových účtů

Položka	Částka	Má dáti	Dal
Samostatné movité věci	3 313 522,29 Kč	022	701
Oprávky k samostatným movitým věcem	1 495 881 Kč	701	082
Zásoby	1 344 010,13 Kč	112	701
Bankovní účet	572 494,13 Kč	221	701
Pokladna	4 483 Kč	211	701

Odběratelé	818 563 Kč	311	701
Dodavatelé	948 853,89 Kč	701	321
Daň z přidané hodnoty	198 238,76 Kč	343	701
Účet individuálního podnikatele	3 807 319,71 Kč	701	491

Zdroj: vlastní zpracování

8.4.1 Zahajovací rozvaha

Po otevření účetních knih se sestaví zahajovací, nebo také jinak nazývaná jako počáteční rozvaha. Ta zobrazí, zda převod byl proveden správně. Zahajovací rozvaha je sestavena k 1.1. 2023 ve zjednodušeném rozsahu. Zde by mělo platit, že aktiva se rovnají pasivům. Z tabulky lze vyčíst, že převod byl správně proveden a byl dodržen bilanční princip. Celková výše aktiv a pasiv se rovnají a dosahují obě strany hodnot 4 756 173,6 Kč. Zahajovací rozvaha v následující tabulce je uvedena v korunách českých. V aktivech převažuje oběžný majetek. Nejvyšší položkou z oběžného majetku jsou zásoby v hodnotě 1 344 010,13 Kč. Z tabulky dále vyplívá, že podnikatel nevlastní žádný drobný dlouhodobý majetek. V pasivech převažuje vlastní kapitál, jedná se o účet individuálního podnikatele, který vznikl při přechodu z daňové evidence na účetnictví. Pro podnikatele by bylo výhodnější, kdyby využíval více cizího kapitálu z důvodu odpočtu úvěrů a půjček ze základu daně. V následující tabulce je zobrazena zahajovací rozvaha.

Tabulka 21 Zahajovací rozvaha k 1.1. 2023

AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	**PASIVA**	Celkem
DHM	3 313 522,29	1 495 881	1 817 641,29	VK	3 807 319,71
SMV	3 313 522,29	1 495 881	1 817 641,29	Účet individuálního podnikatele	3 807 319,71
OA	2 937 789,02		2 938 532,31	CZ	948 853,89
Odběratelé	818 563		818 563	Dodavatelé	948 853,89
Pokladna	4 483		4 483		
Běžný účet	572 494,13		572 494,13		

Zásoby	1 344 010,13		1 344 010,13		
DPH	198 238,76		198 982,05		
Celkem	X	X	4 756 173,6	X	4 756 173,6

Zdroj: vlastní zpracování

8.4.2 Vnitropodnikové směrnice

Podnikateli tyto směrnice vytváří osoba odpovědná za správné vedení účetnictví. Z tohoto důvodu v této bakalářské práci nebude sestavena žádná vnitřní účetní směrnice, pouze popsáno, čeho se tyto směrnice týkají a co upravují. Některé směrnice vychází přímo ze zákona, a některé jsou čistě na podnikateli, jak si stanoví postup při řešení problému. Směrnice obsahují informace, jak má účetní jednotka postupovat při nepřesnostech, které buď přímo vychází z legislativní úpravy účetnictví, nebo má jisté pochybnosti při řešení případů, které nastávají zřídkakdy. Vnitropodnikové směrnice upravují například: zásoby, dlouhodobý majetek, inventarizace majetku a závazků, účetních dokladů, nebo pracovněprávní vztahy mezi zaměstnanci. Vnitřní směrnice například určuje způsob ocenění majetku nebo zásob, způsob odpisů dlouhodobého majetku, způsob vyřazení majetku výši odstupného zaměstnance, nebo jak postupovat při vzniklých rozdílech v inventarizaci. Vnitropodnikové směrnice jsou důležité pro správné vedení podnikatelské činnosti a dodržování legislativních ustanovení.

9 ANALÝZA DOPADU PŘEVODU A NÁVRH DOPORUČENÍ

Činnosti, které se konají při převodu z daňové evidence se netýkají pouze úprav na začátku účetního období, ale také úprav na konci účetního období. Na konci účetního období je potřebné upravit základ daně o položky zvyšující a snižující základ daně z příjmů fyzické osoby. Je to z důvodu, že daňová evidenci při zjištění základu daně vychází pouze z rozdílů mezi příjmy a výdaji. V účetnictví se základ daně zjišťuje jinak – jako rozdíl mezi výnosy a náklady. Z tohoto důvodu účetnictví poskytuje přesnější informace o výkonnosti podnikání, jelikož vychází ze správného časového hlediska, kdy výnos či náklad vznikl.

9.1 Analýza dopadu z důvodu optimalizace daně

Tato kapitola se rozděluje na tři podkapitoly. V první části se bude řešit samotná úprava základu daně na konci účetního období a následné vyčíslení minimální daňové povinnosti podnikatele při vedení účetnictví jako fyzická osoba, anebo jako právnická osoba zakládající společnost s ručením omezeným. Daňový dopad nastane u obou zmíněných osob. Rozdílem bude pouze použitá jiná daňová sazba. Z tohoto důvodu jsou kapitoly rozdělené, pro větší přehled. Následující část se bude týkat doporučení pro nejmenší daňové zatížení pro podnikající osobu.

9.1.1 Úprava základu daně jako fyzická osoba

V následujících tabulkách jsou údaje uvedené bez daně z přidané hodnoty, protože podnikatel je plátcem této daně a tuto daň odvádí v přiznání o dani z přidané hodnoty. Tato kapitola se avšak týká úpravy základu daně z příjmů fyzické osoby. Mezi položky snižující základ daně zde patří závazky dodavatelům, nebo zde také mohou být závazky jiným institucím jako například k finančnímu úřadu nebo k bance. Prostřednictvím snížení základu daně se dodržuje správné stanovení základu daně z příjmů fyzické osoby. Celková hodnota položek snižují základ daně je 948 853,89 Kč. U této podnikající osoby se jedná pouze o položku závazky.

Tabulka 22 Položky snižující základ daně

Položky snižující základ daně	**Hodnota**
Závazky	948 853,89 Kč
Celkem	**948 853,89 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování

Z uvedené tabulky níže lze vyvodit, které položky zvyšují základ daně, pokud dojde k přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví. U vybraného podnikatele by se jednalo o zvýšení základu daně o hodnotu zásob a výše pohledávek. Jejich celková částka činí 2 162 573,13 Kč. Mezi další položky zvyšující základ daně patří například hodnota cenin. Položky zvyšující základ daně opět dodržují správné stanovení základu daně a dodržení legislativních předpisů.

Tabulka 23 Položky zvyšující základ daně

Položky zvyšující základ daně	**Hodnota**
Zásoby	1 344 010,13 Kč
Pohledávky	818 563 Kč
Celkem	**2 162 573,13 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování

Zákon o dani z příjmů vymezuje tento upravující úkon základu daně. Základ daně se musí zvýšit o hodnotu 1 213 719,24 Kč. Základ se zvyšuje nebo snižuje až v prvním roce vedení účetnictví. Jednoduše řečeno daňový dopad se neprojeví v daňovém přiznání za rok 2022, ale až v daňovém přiznání za rok 2023. Položky snižující základ daně nelze rozdělit do více období a musí být uhrazeny jednorázově. Položky zvyšující základ daně lze rozdělit do více zdaňovacích období. Zákon stanovuje maximálně do devíti období. Zákon nestanovuje, jakým způsobem se má daná částka rozvrhnout. Hodnota upravující základ daně v každém roce mohou být tedy rozdílné. V následujících tabulkách lze vidět jaká by byla daňová povinnost, pokud by došlo k jednorázovému dodanění anebo pokud by se tyto úpravy rozdělily do tří, šesti a devíti zdaňovacích období.

Tabulka 24 Jednorázové dodanění

Rok	**Částka zvyšující ZD**	**Částka snižující ZD**	**Daňová povinnost**
2023	2 162 573,13 Kč	948 853,39 Kč	182 055 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky plyne, pokud by se podnikatel rozhodl k jednorázovému dodanění, musel by upravit základ daně z příjmů fyzické osoby minimálně o 1 213 719,74 Kč. Tento základ daně se zaokrouhlí na 100 Kč dolů stejně jako v daňovém přiznání k dani z příjmů fyzické osoby. Daňová sazba pro daň z příjmů fyzických osob činí 15 % a touto částkou se vynásobí

zaokrouhlený základ daně. Daňová povinnost z tohoto zaokrouhleného základu daně činí 182 055 Kč.

Tabulka 25 Rozdělení do 3 zdaňovacích období

Rok	Částka zvyšující ZD	Částka snižující ZD	Daňová povinnost
2023	948 853,39 Kč	948 853,39 Kč	0 Kč
2024	606 859,87 Kč	0 Kč	91 020 Kč
2025	606 859,87 Kč	0 Kč	91 020 Kč
Celkem	**2 162 573,13 Kč**	**948 853,39 Kč**	**182 040 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování

V prvním roce se doporučuje zvýšení základu daně na 948 853,39 Kč, protože hodnota položek snižující základ daně je 948 853,39 Kč. Z toho vyplívá, že v prvním roce by se upravený základ daně rovnal nule. Tedy v prvním roce vedení účetnictví by podnikatel nemusel navyšovat svůj základ daně z převodu z daňové evidence na účetnictví. Jeho daňové zatížení by nemělo žádný negativní vliv v prvním roce vedení účetnictví a pouze by měl daňovou povinnost plynoucí za zdaňovací období ve kterém začal vést účetnictví. V dalších dvou letech se zbývající částka z položek zvyšující základ daně rozdělí na polovinu. Tato částka se stejně jako v předcházejícím příkladu zaokrouhlí na 100 Kč dolů jako v daňovém přiznání. Následně se vypočítá a odvede daňová povinnost. Ta má hodnotu v obou období 91 020Kč. Celková daňová povinnost při rozdělení položek upravující základ daně do tří období je 182 040 Kč.

Tabulka 26 Rozdělení do 6 zdaňovacích období

Rok	Částka zvyšující ZD	Částka snižující ZD	Daňová povinnost
2023	948 853,39 Kč	948 853,39 Kč	0 Kč
2024	242 743,95 Kč	0 Kč	36 405 Kč
2025	242 743,95 Kč	0 Kč	36 405 Kč
2026	242 743,95 Kč	0 Kč	36 405 Kč
2027	242 743,95 Kč	0 Kč	36 405 Kč
2028	242 743, 94 Kč	0 Kč	36 405 Kč

Celkem	**2 162 573,13 Kč**	**948 853,39 Kč**	**182 025 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování

V prvním roce se opět zvýší základ daně ve stejné hodnotě jako výše položek snižující základ daně a tím by daňová povinnost při úpravě základu daně byla nulová. V dalších zdaňovacích období by se zbývající částka podělila pěti zdaňovacími obdobími a v posledním roce je nutné dopočítat vzniklý rozdíl, který vznikl zaokrouhlením. Daňová povinnost je každý rok 36 406 Kč. Celková daňová povinnost při rozdělení položek upravující základ daně do šesti období je 182 025 Kč.

Tabulka 27 Rozdělení do 9 období

Rok	Částka zvyšující ZD	Částka snižující ZD	Daňová povinnost
2023	948 853,39 Kč	948 853,39 Kč	0 Kč
2024	151 714,97 Kč	0 Kč	22 755 Kč
2025	151 714,97 Kč	0 Kč	22 755 Kč
2026	151 714,97 Kč	0 Kč	22 755 Kč
2027	151 714,97 Kč	0 Kč	22 755 Kč
2028	151 714,97 Kč	0 Kč	22 755 Kč
2029	151 714,97 Kč	0 Kč	22 755 Kč
2030	151 714,97 Kč	0 Kč	22 755 Kč
2031	151 714,95 Kč	0 Kč	22 755 Kč
Celkem	**2 162 573,13 Kč**	**948 853,39 Kč**	**182 040 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování

Opět v prvním roce se položky zvyšující základ daně rovnají položkám snižující základ daně, a proto je daňová povinnost nulová. V následujících letech je rozpočítána částka na osm zdaňovacích období a v posledním roce je pouze rozdíl ve dvou desetinách z důvodu zaokrouhlování. Daňová povinnost je v každém období stejná – 22 755 Kč. Celková daňová povinnost při rozdělení položek upravující základ da-ně do devíti období je 182 040 Kč.

9.1.2 Úpravy základu daně jako právnická osoba

Hodnota částek snižující a zvyšující základ daně je stejná jako při úpravu základu daně, pokud by podnikatel vedl účetnictví jako fyzická osoba. Jelikož se v roce 2024 změnila sazba základu daně právnické osoby z 19 % na 21 % pro přesnější vyčíslení budou v následujících tabulkách vypočítány daňové povinnosti pouze pro rok 2023 se sazbou 19 % a v dalších letech 21 %. Opět zde částky budou rozděleny jak do jednoho období tak i do více zdaňovacích období. Pokud by se podnikatel rozhodl založit společnost s ručením omezeným musel by ukončit činnost své daňové evidence a následně by musel založit obchodní korporaci – společnost s ručením omezeným.

Tabulka 28 Jednorázové dodanění

Rok	Částka zvyšující ZD	Částka snižující ZD	Daňová povinnost
2023	2 162 573,13 Kč	948 853,39 Kč	230 603 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, pokud by podnikatel chtěl upravit základ daně z příjmů právnické osoby jednorázově, musel by upravit základ daně minimálně o 1 213 719,74 Kč. Tento základ daně se zaokrouhlí na 1 000 Kč dolů stejně jako v daňovém přiznání k dani z příjmů právnické osoby. Daňová sazba pro daň z příjmů právnických osob činí 19 % a touto částkou se vynásobí zaokrouhlený základ daně. Daňová povinnost z tohoto zaokrouhleného základu daně činí 230 603 Kč.

Tabulka 29 Rozdělení do 3 období

Rok	Částka zvyšující ZD	Částka snižující ZD	Daňová povinnost
2023	948 853,39 Kč	948 853,39 Kč	0 Kč
2024	606 859,87 Kč	0 Kč	127 428 Kč
2025	606 859,87 Kč	0 Kč	127 428 Kč
Celkem	**2 162 573,13 Kč**	**948 853,39 Kč**	254 856 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V prvním roce se upraví základ daně tak, aby daňová povinnost byla nulová a podnikatel by neměl žádné daňové zatížení plynoucí z převodu, pouze z jeho činnost za zdaňovací období. V následujících dvou letech se položky zvyšující základ daně rozdělí na polovinu. Jelikož

v roce 2024 se daňová sazba zvýšila na 21 % podnikatel bude muset platit vyšší částku. Pro oba roky tato částka činí 127 428 Kč. Celková daňová povinnost činí 254 856 Kč.

Tabulka 30 Rozdělení do 6 období

Rok	Částka zvyšující ZD	Částka snižující ZD	Daňová povinnost
2023	948 853,39 Kč	948 853,39 Kč	0 Kč
2024	242 743,95 Kč	0 Kč	50 967 Kč
2025	242 743,95 Kč	0 Kč	50 967 Kč
2026	242 743,95 Kč	0 Kč	50 967 Kč
2027	242 743,95 Kč	0 Kč	50 967 Kč
2028	242 743, 94 Kč	0 Kč	50 967 Kč
Celkem	**2 162 573,13 Kč**	**948 853,39 Kč**	**254 835 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování

V prvním roce se položky zvyšující základ daně rovnají položkám snižující základ daně a proto je daňová povinnost nulová. V následujících letech se ze zbývající část rozdělí do dalších období. Tato částka se zaokrouhlí na 1 000 Kč dolů a vynásobí se příslušnou sazbou daně – 21 %. Daňová povinnost pro každý další rok činí 50 967 Kč. Celková daňová povinnost je 248 835 Kč.

Tabulka 31 Rozdělení do 9 období

Rok	Částka zvyšující ZD	Částka snižující ZD	Daňová povinnost
2023	948 853,39 Kč	948 853,39 Kč	0 Kč
2024	151 714,97 Kč	0 Kč	31 857 Kč
2025	151 714,97 Kč	0 Kč	31 857 Kč
2026	151 714,97 Kč	0 Kč	31 857 Kč
2027	151 714,97 Kč	0 Kč	31 857 Kč
2028	151 714,97 Kč	0 Kč	31 857 Kč

2029	151 714,97 Kč	0 Kč	31 857 Kč
2030	151 714,97 Kč	0 Kč	31 857 Kč
2031	151 714,95 Kč	0 Kč	31 857 Kč
Celkem	**2 162 573,13 Kč**	**948 853,39 Kč**	254 856 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Opět se v prvním roce hodnoty zvyšující a snižující základ daně rovnají z důvodu nulové daňové povinnosti v prvním roce vedení účetnictví. V následujících letech se opět částka rozdělní do osmi následujících období. Tato částka činí 151 714,97 Kč, v posledním roce je o dva halíře nižší z důvodu zaokrouhlování. Následně se tato částka zaokrouhlí na 1 000 Kč dolů a vynásobí se sazbou daně. Daňová povinnost činí v každém roce 31 857 Kč. Celková daňová povinnost při rozdělení do devíti období činí 254 856 Kč.

9.2 Doporučení z nejvhodnějšího daňového zatížení

Doporučení vychází z předchozí kapitoly. Pokud se podnikatel rozhodne pro dobrovolný převod z daňové evidence na vedení účetnictví, tak by musel navýšit svůj základ daně z příjmů fyzické osoby i právnické osoby o celkovou hodnotu 1 213 719,74 Kč. Jedná se o velké daňové zatížení. Základ daně se upravuje pomocí položek zvyšující a snižující základ daně. I přes to, že má položky snižující základ daně (závazky) tak tuto hodnotu převyšují položky zvyšující základ daně (pohledávky, zásoby). Úprava základu daně se může provést jednorázově, nebo lze tyto položky snižující základ daně rozdělit do více období, avšak dle zákona o dani z příjmů maximálně do devíti zdaňovacích období. Položky zvyšující základ daně nelze rozdělit. Dle předcházejících tabulek se podnikající osobě nejvíce vyplatí rozdělit položky zvyšující základ daně do šesti období a položky snižující základ daně se rozdělují do jednoho zdaňovacího období. Jeho celková daňová povinnost by činila 182 025 Kč, pokud by vedení účetnictví vedl jako fyzická osoba. Základ daně z příjmů fyzické osoby by musel každé zdaňovací období zvyšovat o necelých 242 800 Kč. Z toho vyplívá, že daňová povinnost každé zdaňovací období by byla minimálně 36 405 Kč. Samozřejmě tato výše daňové povinnosti je pouze odhad. Záleží také na mnoho dalších okolností například v jaké výši bude mít vybraný podnikatel výnosy, v jaké hodnotě bude mít náklady, anebo zda se během příštích let nebude měnit sazba daně z příjmů fyzické osoby. Pokud by se podnikatel rozhodl pro vedení účetnictví a zvolil by tuto variantu, musel by až do roku 2028 zvyšovat základ daně a pokud by přestal provozovat svou činnost, i přesto by musel tuto částku

vykázat a následně ji jednorázově uhradit v období, kdy by došlo k této skutečnosti. Toto rozložení do šesti období bych zvolila i z důvodu daňového zvýhodnění na druhé dítě, na které už od roku 2029 nebude možno uplatnit toto zvýhodnění. Poměrná částka daňové povinnosti upravující základ daně by mohla být hrazena tímto daňovým zvýhodněním na dítě. Dále bych podnikateli doporučila, aby uplatňoval daňové zvýhodnění na obě děti, aby měl co nejmenší daňové zatížení. Následně bych mu doporučila začít si spořit na penzijním připojištění a tuto hodnotu si může v daňovém přiznání odečíst od základu daně, jedná se totiž o nezdanitelnou částku daně.

Pokud by se rozhodl pro založení společnosti s ručením omezeným, musel by nejdříve zrušit činnost vykonávanou v daňové evidenci a následně by mohl založit tuto společnost. Následně by se tedy stal právnickou osobou. U právnické osoby se v roce 2024 změnila tato sazba z 19 % na 21 %. Nejmenší daňové zatížení by podnikatel měl, pokud by se rozhodl pro jednorázové dodanění v roce 2023. Důvodem je nižší sazba právnické osoby. Jeho celková daňová povinnost při úpravě základu daně by činila 230 603 Kč. Nikdo ale nemohl tušit že se sazba zvýší. Pokud bychom nebrali v úvahu tuto změnu, nejspíše by se podnikateli opět vyplatilo rozdělit úpravu základu daně do šesti období. Jeho celková daňové zatížení by činilo 254 835 Kč. V prvním roce by se daňová povinnost při úpravě základu daně rovnala nule a podnikatel by pouze zaplatil daň za svou činnost v roce 2023. V následujících letech by musel svůj základ daně zvyšovat o 50 967 Kč. Důvodem tohoto výběru je, že pokud by podnikatel ukončil svou činnost musel by jednorázově dodanit zbývající část vyplívající z úpravy základu daně. Nejvíce by se mu vyplatilo samozřejmě rozdělení do devíti období, kde by se jeho daňová povinnost zvyšovala minimálně o 31 857 Kč. Ale je zde již zmíněné riziko – ukončení činnosti. Z tohoto důvodu bych zvolila rozdělení do šesti období. Právnická osoba si neuplatňuje žádné slevy na poplatníka ani daňové zvýhodnění na děti.

Z mého doporučení bych raději zůstala u vedení daňové evidence. Z důvodu menšího daňového zatížení. Ale pokud by se podnikatel rozhodl pro vedení účetnictví doporučuji, aby si úpravy základu daně rozvrhl již zmíněné období do šesti zdaňovacích období. Je to z toho důvodu menšího daňového zatížení. S přechodem na účetnictví také mohou být spojené vyšší náklady pro první rok vedení účetnictví. Další důvod je již zmíněná daňová sazba a také zda podnikatel neukončí svou činnost. Ale není zde žádná velká rozdílní částka oproti třem nebo devíti obdobím, pouze z mé strany je optimální varianta rozdělení do šesti zdaňovacích období. Výhodou vedení účetnictví jsou pro podnikající osobu podrobnější záznamy o majetku a závazcích. Důvodem jsou výkazy, které vychází z účetní

závěrky – rozvaha, výkaz zisku a ztrát, příloha. Také z důvodu, že daňová evidence svůj základ daně počítá pouze z rozdílů mezi příjmy a výdaji. V daňové evidenci se pouze řeší zaplacené tyto příjmy a výdaje. Oproti účetnictví, které vychází z rozdílů mezi výnosy a náklady. Účetnictví na rozdíl od daňové evidence neřeší zda byly uhrazeny veškeré výnosy či náklady, pouze zohledňuje časové rozlišení nákladů a výnosů do období, ve kterém vznikly. Nevýhodou je náročnější vedení účetnictví než daňové evidence a je potřeba znalost tohoto oboru a také technické vybavení pro software. Jelikož podnikatel vede daňovou evidenci v účetním programu MRP takový velký problém by to už pro podnikatele nebyl.

Samozřejmě záleží pouze na podnikateli, zda se bude řídit dle mého doporučení nebo se rozhodne pro jinou dobu rozvržení úpravy základu daně nebo zůstane u vedení daňové evidence.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se týká převodu z daňové evidence na účetnictví. V teoretické části byly charakterizovány základní pojmy – podnikatel, živnost, spolupracující osoba, účetní jednotka. V teoretické části byla také charakterizována daňová evidence. Tu upravuje zákon o dani z příjmů. Předmětem daňové evidence je poskytovat údaje o příjmech a výdajích, majetku a závazcích. Základ daně z příjmů se zjišťuje z rozdílu mezi příjmy a výdaji. V daňové evidenci lze použít skutečné výdaje nebo výdaje paušálem. Paušální částky jsou dané zákonem o dani z příjmů. Na konci zdaňovacího období je nutné provést inventarizaci majetku a závazků. Musí se vypočítat odpisy dlouhodobého majetku. Následně se musí vypočítat a odvést daňová povinnost z daně z příjmů fyzické osoby. Fyzická osoba si může od daně odpočítat nezdanitelnou část daně, uplatnit slevy a daňové zvýhodnění na děti. Podnikatel uplatňuje slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na druhé dítě. Dále má povinnost podat přehledy o příjmech a výdejích pro Českou sociální správu zabezpečení. Jelikož je podnikatel plátce daně z přidané hodnoty, podává přiznání této daně. Dále bylo v teoretické části charakterizováno účetnictví. Hlavním zákonem upravující účetnictví je zákon o účetnictví. Další upravující legislativou jsou: Vyhlášky Ministerstva financí k zákonu o účetnictví, České účetní standardy, interní směrnice, občanský zákoník. Účetnictví musí dodržovat účetní zásady. Mezi hlavní účetní zásady se řadí: zásada věrného a poctivého zobrazení, zásada neomezeného trvání účetní jednotky. Předmětem účetnictví je zobrazení majetku, zdroje financování tohoto majetku, sledování nákladů a výnosů a následné zjištění výsledku hospodaření. Výsledek hospodaření se zjišťuje z rozdílu mezi výnosy a náklady. Rozvaha je hlavní účetní výkaz. Má dvě strany – aktiva a pasiva. Aktiva představují majetek. Pasiva představují způsob krytí tohoto majetku. Další účetní výkazy jsou výkaz zisku a ztrát, příloha. Na konci účetního období je nutné sestavit účetní uzávěrku a závěrku. Účetní uzávěrka obsahuje inventarizaci majetku a závazků, uzavření účetních knih a zjištění skutečných stavů aktiv a pasiv. Také se musí zjistit obrat nákladových a výnosových účtů a následně se zjistí základ daně (výsledek hospodaření). Při uzavírání účtů se používají účty 702 (Konečný účet rozvažný) a účet 710 (Účet zisku a ztrát). V účetní závěrce je nutné sestavit výkazy. Jedná se o rozvahu, výkaz zisku a ztráta, přílohu, přehled o změnách vlastního kapitálu a přehled o peněžních tocích. Data se sestavují ke konci účetního období – 31.12 20XX. Právnická osoba si nemůže uplatni slevy na poplatníka ani daňové zvýhodnění na dítě. Slevy může uplatnit pouze pokud zaměstnává zdravotně postiženého zaměstnance, což se vybraného podnikatele netýká. Dále právnická osoba

nepodává žádná přehledy, pouze pokud je plátce daně z přidané hodnoty, musí podat daňové přiznání k této dani.

Praktická část je rozdělena do 4 kapitol. V první kapitole byl charakterizován podnikatel. Ten je zapsán v živnostenském rejstříku. Provozuje pouze hlavní činnost týkající se především prodejem a servisem manipulační techniky a ostatních služeb týkající se této techniky. Daňovou evidence mu vede manželka, která je zároveň spolupracující osobou. Dále zaměstnává 4 osoby a sídlí v jednom areálu.

V následující kapitole byla analyzována samotná daňová evidence v letech 2020-2022. Pro porovnání se použily položky daň z příjmů fyzické osoby, dlouhodobý majetek, zásoby, bankovní účet, pokladna pohledávky, závazky a daň z přidané hodnoty.

Třetí kapitola se týkala převodu z daňové evidence na účetnictví. Nejprve se musela provést inventarizace majetku a závazků z daňové evidence a následně se uzavřela. Prostřednictvím převodového můstku se převedl končený stav z daňové evidence na počáteční stavy rozvahových účtů v účetnictví. Pomocí zahajovací rozvahy se otevřely účetní knihy. Zahajovací rozvaha obsahovala položky – pokladna, bankovní účet, odběratelé, dodavatelé, samostatné movité věci, zásoby, daň z přidané hodnoty a účet individuálního podnikatele. Dále se musely vytvořit účtový rozvrh, interní směrnice. Posledním krokem při převodu je úprava základu daně, ale tato úprava se provádí až na konci účetního období, kdy začal podnikatel vést účetnictví. Podnikatel zvažoval zda si založit společnost s ručením omezeným nebo zda vést účetnictví jako fyzická osoba. Z tohoto důvodu byla vypočítána daňová povinnost při úpravě jak pro fyzickou osobu tak i pro právnickou osobu. Úprava základu daně se provádí prostřednictví položek, které snižují nebo zvyšují základ daně. U vybraného podnikatele se základ daně musel zvýšit o hodnotu zásob a pohledávek. Naopak základ daně se snížil o hodnotu závazků. Úpravu základu daně lze rozdělit do jednoho období nebo maximálně do 9 období. Pro podnikatele by bylo z daňového hlediska nejmenší daňové zatížení rozdělit do 6 období jak u fyzické tak i u právnické osoby. Důvodem je i možnost zvýšení sazeb daně z příjmů. Ta se zvedla u právnické osoby v roce 2024 z původní sazby 19 % na 21 %. Fyzická osoba má pořád stejnou sazbu 15 %. Z vypočítané daňové povinnosti vyplívá pokud by podnikatel chtěl dobrovolně začít vést účetnictví musel by svůj základ daně zvýšit o 1 213 719,24 Kč. Jedná se o velkou částku a z tohoto důvodu se podnikateli nevyplatí dobrovolná přechod z daňové evidence na účetnictví.

Podnikatel se po následném vyčíslení rozhodl pro zůstání vedení daňové evidence.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ANDRLÍK, Břetislav; FORMANOVÁ, Lucie; DVOŘÁKOVÁ, Kristina a BASTLOVÁ, Veronika, 2022. *Finanční účetnictví podnikatelského sektoru: pohled teorie a praxe*. Účetnictví (Wolters Kluwer). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-268-8.

BŘEZINOVÁ, Hana, 2020. *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů*. 4. vydání. Účetnictví (Wolters Kluwer). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-913-0.

Daňové zákony: úplná znění platná v roce 2022, 2022. 33. Praha: Grada. ISBN 978-802-7135-516.

Daňové zákony: úplná znění platná v roce 2024, 2024. 33. Praha: Grada. ISBN 978-802-7135-516.

DUŠEK, Jiří a SEDLÁČEK, Jaroslav, 2022. *Daňová evidence podnikatelů 2022*. 19. Účetnictví a daně (Grada). Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3593-6.

DUŠEK, Jiří a SEDLÁČEK, Jaroslav, 2023. *Daňová evidence podnikatelů …* Dvacáté vydání. Účetnictví a daně (Grada). Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3986-6.

DVOŘÁKOVÁ, Dana, 2017. *Základy účetnictví*. 2., aktualizované vydání. Účetnictví (Wolters Kluwer). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-892-6.

DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana, 2019. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019. 4. vydání. Daně (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-315-2.

HAKALOVÁ, Jana a PŠENKOVÁ, Yvetta, 2019. *Daňová evidence: teorie a praxe*. 2. vydání. Daně (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-239-1.

HAKALOVÁ, Jana; PŠENKOVÁ, Yvetta a KRYŠKOVÁ, Šárka, 2021. *Daňová evidence podnikatelů a jednoduché účetnictví neziskových subjektů*. 3. rozšířené vydání. Daně (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-807-6760-240.

HALABRINOVÁ, Dagmar, 2016. *Praktický průvodce podnikatele, aneb, Jak vést daňovou evidenci: zdanitelné příjmy a výdaje, knihy pohledávek a dluhů, faktury přijaté a vystavené, karty dlouhodobého majetku, pokladní doklady, skladovací karty, DPH*. Brno: Aprofitail Czech Republic. ISBN 978-80-905622-2-6.

HINKE, Jana a BÁRKOVÁ, Dana, 2017. *Účetnictví*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0331-7.

HRUŠKA, Vladimír, 2019. *Účetní manuál pro podnikatelské subjekty, aneb, Průvodce účetními operacemi a účetní závěrkou*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2245-5.

HRUŠKA, Vladimír, 2023. *Účetní případy pro praxi 2023*. Osmé vydání. Účetnictví a daně (Grada). Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3978-1.

CHALUPA, Rostislav; KADLEC, Jiří; PILÁTOVÁ, Jana; PROCHÁZKOVÁ, Dagmar; SEDLÁK, R. et al., 2023. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2023.* 19. aktualizované vydání. Účetnictví, daně. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-384-4.

KOLITZ, David L., 2017. *Financial accounting: a concepts-based introduction*. London: Routledge, Taylor & Francis Group. ISBN 9781138844971.

KRÁLOVÁ, Magdalena a HEJRET, Miloslav, 2022. *Zákon o účetnictví s komentářem: s účinností od 2022.* 2.vydání. Účetnictví a daně (Grada). Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3598-1.

LOUŠA, František, 2018. *Vnitropodnikové směrnice v účetnictví*. 7. vydání. Účetnictví a daně. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0797-1.

MÁČE, Miroslav, 2020. *Účetnictví, analýza a řízení financí*. Brno: Václav Klemm - Vydavatelství a nakladatelství. ISBN 978-80-87713-20-4.

Novinky v oblasti daní v roce 2024. Online. Dostupné z: https://ucetni-kavarna.cz/novinky202401/. [cit. 2024-05-05].

NOVOTNÝ, Pavel; RUBÁKOVÁ, Věra a HROUDA, Pavel, 2023. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2023*. Účetnictví a daně (Grada). Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3979-8.

Občanský zákoník: změny občanského zákoníku od ledna 2024: redakční uzávěrka k 31.12. 2024, 2024. ÚZ. Ostrava: Sagit. ISBN 978-80-7488-625-6.

ONDŘEJ, Jan, 2019. *Zahájení podnikání: (právní, ekonomické, daňové, účetní aspekty)*. 2. vydání. Právo prakticky. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-337-4.

PILÁTOVÁ, Jana, 2022. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ : daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitých věcí, sociální pojištění, zdravotní pojištění*. 13. vydání. Daně, účetnictví (ANAG). Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-356-1.

RYNEŠ, Petr, 2022. *Podvojné účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 2022.* Účetnictví (ANAG). Praha: Trizonia. ISBN 978-80-7554-348-6.

SKÁLOVÁ, Jana a SUKOVÁ, Anna, 2023. *Podvojné účetnictví 2023.* Účetnictví a daně (Grada). Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3980-4.

SKÁLOVÁ, Jana, 2022. *Daně v účetnictví*. 2. vydání. Účetnictví (Wolters Kluwer). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-344-9.

ŠTEKER, Karel a OTRUSINOVÁ, Milana, 2021. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 3., aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-802-7131-846.

VANČUROVÁ, Alena a ZÍDKOVÁ, Hana, 2022. *Daně v podnikání*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-359-3.

VLČKOVÁ, Miroslava, 2020. *Základní principy a postupy v účetnictví: teorie a praxe*. Účetnictví (Wolters Kluwer). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-928-4.

VLČKOVÁ, Miroslava; KOUŘILOVÁ, Jindra; RYBOVÁ, Jarmila a HLAVÁČKOVÁ, Hana, 2021. *Účetnictví v obchodní činnosti*. Účetnictví (Wolters Kluwer). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-069-1.

VYCHOPEŇ, Jiří, 2022. Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu. 5. vydání. Otázky a odpovědi z praxe (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-348-7.

VYCHOPEŇ, Jiří; BRYCHTA, Ivan; MACHÁČEK, Ivan; DĚRGEL, Martin; PILAŘOVÁ, Ivana et al., 2023. *Daň z příjmů 2023.* Devatenácté vydání. Meritum (ASPI). Praha: ASPI. ISBN 978-80-7676-467-5.

Živnostenské podnikání: předpisy regulující podnikání: redakční uzávěrka k 9.1., 2023. ÚZ. Ostrava: Sagit. ISBN 978-80-7488-563-1.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CZ	Cizí zdroje
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
OA	Oběžná aktiva
SMV	Samostatné movité věci
VK	Vlastní kapitál
ZD	Základ daně

SEZNAM OBRÁZKŮ

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Daň z příjmů 33
Tabulka 2 Dlouhodobý majetek 33
Tabulka 3 Zásoby 33
Tabulka 4 Bankovní účet 33
Tabulka 5 Pokladna 34
Tabulka 6 Pohledávky 34
Tabulka 7 Závazky 34
Tabulka 8 Daň z přidané hodnoty 35
Tabulka 9 Dlouhodobý majetek 37
Tabulka 10 Zásoby 38
Tabulka 11 Bankovní účty 39
Tabulka 12 Pokladna 40
Tabulka 13 Pohledávky 40
Tabulka 14 Závazky 41
Tabulka 15 Daň z přidané hodnoty 41
Tabulka 16 Rozdělení příjmů a výdajů 42
Tabulka 17 Daň z příjmů fyzické osoby za rok 2022 42
Tabulka 18 Převodový můstek 44
Tabulka 19 Účet individuálního podnikatel 45
Tabulka 20 Otevření rozvahových účtů 45
Tabulka 21 Zahajovací rozvaha k 1.1. 2023 46
Tabulka 22 Položky snižující základ daně 48
Tabulka 23 Položky zvyšující základ daně 49
Tabulka 24 Jednorázové dodanění 49
Tabulka 25 Rozdělení do 3 zdaňovacích období 50
Tabulka 26 Rozdělení do 6 zdaňovacích období 50
Tabulka 27 Rozdělení do 9 období 51
Tabulka 28 Jednorázové dodanění 52
Tabulka 29 Rozdělení do 3 období 52
Tabulka 30 Rozdělení do 6 období 53
Tabulka 31 Rozdělení do 9 období 53

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: ÚČTOVÝ ROZVRH PRO PODNIKATELE

PŘÍLOHA P I: ÚČTOVÝ ROZVRH PRO PODNIKATELE

Účtová třída 0 – DLOUHODOBÝ MAJETEK

010 – Dlouhodobý nehmotný majetek

013 – Software

015 – Goodwill

019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

020 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

021 – Stavby

022 – Hmotné movité věci a jejich soubory

025 – Pěstitelské celky trvalých porostů

029 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek

030 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

031 – Pozemky

040 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

041 – Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku

042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

050 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

060 – Dlouhodobý finanční majetek

070 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

073 - Oprávky k softwaru

075 – Oprávky ke goodwillu

079 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

080 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

081 – Oprávky ke stavbám

082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům

085 – Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů

089 – Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku

090 – Opravné položky k dlouhodobému majetku

Účtová třída 1 – ZÁSOBY

11 – Materiál

111 – Pořízení materiálu

112 – Materiál na skladě

119 – Materiál na cestě

12 – Zásoby vlastní činnosti

121 – Nedokončená výroba

122 – Polotovary

123 – Výrobky

13 – Zboží

131 – Pořízení zboží

132 – Zboží na skladě a v prodejnách

139 – Zboží na cestě

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby

19 – Opravné položky k zásobám

191 – Opravná položka k materiálu

192 – Opravná položka k nedokončené výrobě

193 – Opravná položka k polotovarům

194 – Opravná položka k výrobkům

196 – Opravná položka ke zboží

Účtová třída 2 – KRÁTKODOBÝ FANANČNÍ MAJETEK A PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY

21 – Peněžní prostředky v pokladně

211 – Pokladna

213 – Ceniny

22 – Peněžní prostředky na účtech

221 – Bankovní účty

23 – Krátkodobé úvěry

231 – Krátkodobé úvěry

24 – Krátkodobé finanční úvěry

25 – Krátkodobý finanční majetek

26 – Převody mezi finančními účty

29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – ZÚČTOVÁNÍ VZTAHY

31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)

311 – Odběratelé

314 – Poskytnuté provozní zálohy

320 – Závazky (krátkodobé)

321 – Dodavatelé

324 – Přijaté provozní zálohy

33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

331 – Zaměstnanci

333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům

335 – Pohledávky za zaměstnanci

336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

34 – Zúčtování daní a dotací

341 – Daň z příjmů

342 – Ostatní přímé daně

343 – Daň z přidané hodnoty

345 – Ostatní daně a poplatky

349 – Spojovací účet k DPH

35 – Pohledávky za společníky

354 – Pohledávky za společníky při úhradě ztráty

36 – Závazky ke společníkům

364 – Závazky ke společníkům při rozdělování zisku

37 – Jiné pohledávky a závazky

378 – Jiné pohledávky

379 – Jiné závazky

38 – Přechodné účty aktiv a pasiv

381 – Náklady příštích období

383 – Výdaje příštích období

384 – Výnosy příštích období

385 – Příjmy příštích období

389 – Dohadné účty pasivní

39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

391 – Opravná položka k pohledávkám

Účtová třída 4 – KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

41 – Základní kapitál a kapitálové fondy

411 – Základní kapitál

42 – Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

421 – Rezervní fond

423 – Statutární fondy

424 – Ostatní fondy ze zisku

428 – Nerozdělený zisk minulých let

429 – Neuhrazená ztráta minulých let

43 – Výsledek hospodaření

45- Rezervy

46 – Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím

47 – Dlouhodobé závazky

48- Odložený a daňový závazek a pohledávka

49 – Individuální podnikatel

491 – Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 – NÁKLADY

50 – Spotřebované nákupy

501 – Spotřeba materiálu

502 – Spotřeba energie

504 – Prodané zboží

51 – Služby

512 – Cestovné

513 – Náklady na reprezentaci

518 – Ostatní služby

52 – Osobní náklady

521 – Mzdové náklady

524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění

53 – Daně a poplatky

54 – Jiné provozní náklady

541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

542 – Prodaný materiál

543 – Dary

545 – Ostatní pokuty a penále

548 – Ostatní provozní náklady

549 – Manka a škody z provozní činnosti

55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti

551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

56 – Finanční náklady

562 – Úroky

568 – Ostatní finanční náklady

569 – Manka a škody na finančním majetku

57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti

58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace

585 – Aktivace materiálu a zboží

586 – Aktivace vnitropodnikových služeb

587 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku

588 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

59 – Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů

591 – Daň z příjmů splatná

Účtová třída 6 – VÝNOSY

60 – Tržby za vlastní výkony a zboží

601 – Tržby za vlastní výrobky

602 – Tržby z prodeje služeb

604 – Tržby za zboží

64 – Jiné provozní výnosy

641 – Ostatní provozní výnosy

66 – Finanční výnosy

662 – Úroky

668 – Ostatní finanční výnosy

69 – Převodové účty

Účtová třída 7 – ZÁVĚRKOVÉ A PODROZVAHOVÉ ÚČTY

70 – Účty rozvažné

701 – Počáteční účet rozvažný

702 – Konečný účet rozvažný

71 – Účet zisků a ztrát

710 – Účet zisku a ztrát

75 až 79 – Podrozvahové účty

Účtové třídy 8 a 9 – VNITROPODNIKOVÉ ÚČETNICTVÍ